КЎКЛАМГА ТАЙЁРМИСИЗ?

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

10-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 20 (2311).
29 ЯНВАРЬ
СЕШАНБА
1963 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг азамат механизаторлари «Баҳорнинг бир куни йилга татийди» деган ҳикматли гапнинг маъносини жуда яхши билишади. Йилга татийдиган бир кунни нақадар муваффақиятли ўтказиш учун нима қилиш керак? Бунинг жавоби ўз-ўзидан аён: ҳозирдан бошлаб чигит экиш кампаниясига кўнгилдагидай ҳозирлик кўриш, экиш агрегатларини сифатли ремонтдан чиқариш керак. Колхоз механизаторлари ана шуни назарда тутиб қишлоқ хўжалик техникаси ремонтини аввал куздан бошлабоқ қизитиб юборган эдилар. Ҳозирги кунларга келиб баҳорда иш берадиган тракторлар ва сеялкаларнинг асосий қисми сифатли ремонтдан чиқарилди. Фотомухбиримиз В. Салов суратга олган мана бу икки азаматнинг чапдагиси Исмоил Файзиев ва ўнгдагиси Исмоил Иброҳимовдир. Уларнинг ҳар иккиси ҳам баҳорда ўзи чигит экадиган агрегатни пухта созлаб қўйди.

ТЕХНИКА ИШҚИБОЗЛАРИ

— ҲАР БИР БРИГАДА БОШЛИҒИ, ҲАР БИР ҲИСОБЧИ ТЕХНИКАНИ ЭГАЛЛАСИН!

Сирдарё районидаги Тарас Шевченко номли колхоз пахтакорлари ана шу шиорни ўртага ташладилар.

Техника ишқибозлари ишга киришдилар. Механизаторлар тайёрлайдиган тўрт ойлик курс очилди. Шу кунларда машғулотларда 50 киши қатнашмоқда. Уларга трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик техникасидан дала ишларида фойдаланиш, ремонт қилиш йўллари ўргатилмоқда. Курсга «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг техника назорати инспектори ўртоқ А. Умматов раҳбарлик қилаётир.

Биринчи машғулот қизиқарли ўтди. Ишлаб чиқариш бошқармасининг бош инженери Э. Саидов, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг директори М. Карамъя ва колхоз раиси Ж. Маманов ўртоқларнинг суҳбатидан колхозчилар кўп нарсаларни билиб олдилар.

Келгуси машғулотларда бригада механиклари, устахона мудири ва «Узсельхозтехника» бирлашмасининг мутахассислари суҳбат ўтказадилар.

А. МУҲАМЕДОВ.

ГОРЬКИЙЛИКЛАР ТАШАББУСИ МАЪҚУЛЛАНДИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС Горький областидаги химия ва нефтни қайта ишлаш саноати корхоналари ходимларининг ташаббуси тўғрисида қарор қабул қилдилар. Ана шу корхоналарнинг коллективлари КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорларига жавобан, 1963 йилда химия маҳсулотлари ишлаб чиқариш планини муддатидан олдин бажариш учун ҳамда ички резервлардан фойдаланиш йўли билан ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш учун социалистик мусобақа ташкил этиш ҳақида қимматли ташаббус кўтариб чиқдилар. Улар қўшимча равишда 12 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, йилига шартли равишда 11 миллион сўм иқтисодий самара берувчи янги техникани жорий этиш соҳасидаги тадбирларни амалга ошириш ҳамда етти йиллик планда белгиланган топшириқлардан ташқари химия маҳсулотлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришга корхоналарни ҳозирлаш мажбуриятини олдилар.

Горькийликлар Украина ССР Монтаж ва махсус бинокорлик ишлари министрлигига қарашли «Луганскхимстрой» комбинати ва шимолий Донецк ташкилотлари бинокорларининг чақириғини қувватлаб, химия объектларини қуриш муддатларини қисқартиришга ва янги қувватларни муддатидан олдин ишга туширишга қарор қилдилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС ҳисоблайдиларки, горькийлик химиклар билан нефтни қайта ишловчиларнинг ватанпарварлик ташаббуси давлат учун катта аҳамиятга эга бўлиб, партия, касаба союз, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг ғоят кенг қувватлашига сазовордир.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС горькийликлар ташаббусини маъқуллаб, меҳнаткашларнинг плandan ташқари химия маҳсулотлари ва нефтни қайта ишлаш маҳсулотлари ишлаб чиқаришга қаратилган ташаббусини бутун чоралар билан эвж олдириш ҳамда қувватлашни иттифоқчи республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига ва Министрлар Советларига, ўлка, область партия комитетларига, халқ хўжалиги кенгашларига, касаба союзларининг советлари ва комитетларига тавсия қилдилар.

* * *

Горький областидаги химия ва нефтни қайта ишлаш саноати корхоналарининг коллективлари 1963 йилда химия маҳсулотининг 25 хилини ишлаб чиқариш планини ошириб бажариш мажбуриятини олдилар. 1963—1964 йилларда бир қанча цехларни реконструкция қилиш, ишлаб турган корхоналарга қўшимча технология ускуналари ўрнатиш мўлжалланди, бу эса капролактам, азот ўғитлари, фенол, ацетон, заҳарли химикатлар ва бошқа химиявий маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи қувватларни кўпайтиришга имкон беради. (ТАСС).

Сизлар учун, деҳқонлар!

«УЛЬМА» СОВХОЗИНИНГ АГРЕГАТИ

Молдавия ССРнинг Рибницк районидаги «Ульма» совхозининг механизаторлари оригинал гўнгсочгич яратдилар. Агрегатнинг асосини бульдозер сургичи бўлган «ДТ—54» трактори ташкил этади. Агрегат қуйидагича жиҳозланган: бульдозер сургичининг ташқи томонига металлдан ясалган угольник ўрнатилган. Трактор у билан гўнг уюмини суради. Механизаторлар тракторнинг орқа томонидаги гидроподъёмникка икки ғилдиракка суяниб турувчи қиррали темирдан ясалган рамани осдилар. Ўн миллиметрли пўлатдан қуйилган роторлар рама тагининг ўнг ва чап томонларига монтаж қилинди. Бу роторлар минутига 1200 марта айланиб, ҳўл гўнгни 30 метр атрофга сочади.

Қуйидаги рақамлар янги гўнгсочгич қандай фойда келтиришидан далолат бериб турибди. «Ульма» совхозининг механизаторлари яратган агрегат олти кун ичида далаларга 3800 тонна гўнг ва 270 тонна минерал ўғит сочди. Илгари бунча маҳаллий ва минерал ўғитларни сочиш учун 300 киши куни сарфланар эди.

ПАХТАНИНГ ЯНГИ НАВЛАРИ

КИРОВОБОД. (ТАСС). Озарбайжон пахтачилик илмий тадқиқот институтининг селекционерлари пахтанинг бир қанча янги навларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш учун топширдилар.

Республиканинг ғарбий районларидаги 1500 гектарга яқин майдонга 2795-номер билан машҳур бўлган чигитнинг янги сорти экилади. Бу навдаги пахта ҳозир етиштирилаётган навга қараганда анча барвақт етилади ва ҳар гектар ердан 15—20 процент ортиқча ҳосил беради. Унинг мустаҳкам ва узун толасидан нафис ип ва газламалар тайёрлаш мумкин.

«АК-43» нави совуққа чидамлидир. У, гектаридан 40 центнергача аъло сортли пахта беради. Унинг чигитидан ажратиб олинадиган тола ўзидан илгариги навларга қараганда 20 процент кўпдир.

Янги навдаги пахтанинг ғўзапояси машинада териш учун қулайдир.

КАДРЛАРНИ ЎҚИТИНГ!

Чигит, маккажўхори ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини ўз вақтида экиш ва белгиланган миқдорда кўчат қалинлигини таъминлаш ҳамда уни сақлаб қолишда квадрат-уялаб экувчи экипаж аъзоларини ўз вақтида ўқитиб-ўргатиш муҳим аҳамиятга эгадир. Ҳозир областда механизаторларни тайёрлаш бошлаб юборилди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш область бошқармаси, «Узсельхозтехника»нинг область бирлашмаси ва унинг жойлардаги органлари, ишлаб чиқариш бошқармаларининг партия комитетлари экиш агрегатлари шахсий составини танлашга киришдилар, кадрлар биринчи навбатда илгари квадрат-уялаб экишда қатнашган колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар орасидан танлаб олинмоқда.

Ҳар бир агрегатнинг шахсий состави колхоз правлениесининг қарори ёки совхоз директорининг буйруғи билан тасдиқ қилинади. Шунингдек квадрат-уялаб экишга тайёргарлик кўриш ва янги техникани жорий қилишни ўрганиш юзасидан ўтказиладиган семинар ва курсларнинг муддати ва тартиби ҳам белгилаб олинди.

«Узсельхозтехника»нинг район бирлашмалари бош инженерлари, ишлаб чиқариш бошқармаларининг агрономлари ва инженерлари, колхоз ва совхозларнинг мутахассислари иштирокида ўтказиладиган икки кунлик семинарда ҳам янги техникани жорий қилиш ўргатилади.

Шунингдек 10 февралга қадар колхоз раисларининг механизация бўйича ўринбосарлари, бош агрономлари, механиклари, бригадирлари ва совхозларнинг бўлим бошлиқлари, мутахассислари учун ҳам уч кунлик семинар уюштирилади. Семинар машғулотлари совхозларда ҳамда «Узсельхозтехника»нинг район бўлимларида олиб борилади.

Чопиқ тракторлари ва экиш агрегати шахсий составларини ўқитиш ва қайта тайёрлашга ҳам катта аҳамият берилади, бунда асосий диққат-эътибор биринчи навбатда квадрат-уялаб экиш техникасини пухта ўзлаштиришга қаратилади.

Февраль-март ойларида квадрат-уялаб экувчи агрегатларнинг шахсий составлари билан амалий машғулотлар ўтказилади. Бу машғулотларда тажрибали агрономлар, колхоз ва совхозларнинг механизаторлари суҳбат ўтказадилар. Синовдан муваффақиятли ўтган ҳар бир кишига қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш область бошқармаси томонидан тракторларда ва квадрат-уялаб экувчи сеялкаларда ишлаш ҳуқуқини берадиган гувоҳнома топширилади.

Кадрлар тайёрлашга катта эътибор бериш билан бирга ҳар бир колхоз ва совхозни керакли миқдорда чопиқ тракторлари, схемаларни қайта мослаш учун комплектлар, режа симлари, таранглович станциялар ва бошқа зарур буюмлар билан тўла таъминлаш чораларини ҳам кўриш керак. Давлат техника назорати инспекторларининг ёрдами билан квадрат-уялаб экишга мосланган сеялкаларнинг техник ҳолатини обдон текшириш, колхоз ва совхозларга бу сеялкаларни схемаларга мослаб ремонт қилиш ва қайта созлашда доимо ёрдам бериб бориш зарур.

Сирдарё районидаги Тарас Шевченко номли колхознинг деҳқонлари шу кунларда ер шўрининг шўрини қуритиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Хўжаликнинг 4-бригадасида агротехниканинг бу муҳим тадбири кўнгилдагидай бажариляпти. Моҳир сувчи ўртоқ Х. Худойбердиев шўр ювишда ҳаммага намуна кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Суратда: 4-бригада даласида шўр ювиш пайти.

В. Салов фотоси.

КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Давлат сиёсий адабиёт нашриёти ўртоқ Н. С. Хрушчев докладлари ва нутқларининг тўртинчи томини нашр этди. Бу томга 1959 йил май ойидан 1961 йил февраль ойигача сўзланган нутқлар ва докладлар, суҳбатлар ва мактублар киритилган.

Бу давр мамлакат қишлоқ хўжалиги учун махсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш резервларини янада кўпроқ сафарбар этиш, илғорлар тажрибасини кенг ёйиш билан характерланади. Тўртинчи томда ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС Марказий Комитети Пленумида 1959 йил 25 декабрда сўзлаган «Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун резервлардан тўлароқ фойдаланайлик» сарлавҳали нутқи босилиб чиққан.

Н. С. Хрушчевнинг Европадаги социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги тажриба алмашишга бағишланган кенгашида 1960 йил февраль ойида сўзлаган нутқи ҳам шу китобга киритилгн.

Уз муваффақиятлари ҳақида Марказий Комитетга, Совет ҳукуматига хабар бериб туриш қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ажойиб традицияси бўлиб қолди. Бу томда Н. С. Хрушчевнинг Тамбов область Мичурин районидаги Коминтерн номли колхоз аъзоларига, Краснодар ўлкасидаги Канев райони меҳнаткашларига, Чувашистон АССР Вурнари районидаги В. И. Ленин номли колхоз аъзоларига, пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси Турсуной Охуновага, Закарпат области, Иршава районидаги «За новую жизнь» колхозининг звено бошлиғи Ю. Питрага, Қрим область, Симферополь районидаги «Южний» паррандачилик совхозининг парранда боқувчиси А. П. Гетьманга, Курск область, Солнцево районидаги 1-Май номли колхоз бригадири П. М. Стрекаловга юборган табриклари эълон қилинган. Совет ҳукуматининг бошлиғи колхозчиларни ва совхоз ходимларини катта меҳнат ғалабалари билан самимий табриклайди.

— Бугун кечагидан яхшироқ ишлаш керак, эртага бугунгидан ҳам яхшироқ ишлаш керак,— Н. С. Хрушчевнинг 1960 йил 27 августда Калиновка қишлоғи колхозчилари билан суҳбатининг мазмуни ана шундан иборат. Бу суҳбат тексти тўртинчи томга киритилган.

Томга шунингдек 1960 йил 29 октябрда КПСС Марказий Комитети Президиумига ёзилган «Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги дастлабки муваффақиятлардан хотиржамликка, ўзини юпатишга ва кибрланишга қарши» деган мактуб, КПСС Марказий Комитети январь (1961 йил) Пленумидаги «Халқ фаровонлигининг оширилиши ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлар етиштиришни янада кўпайтириш вазифалари» ҳақидаги нутқ тезислари ва нутқ, Шимолий Кавказ районлари қишлоқ хўжалик илғорлари кенгашида 1961 йил 1 февралда сўзланган «Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун Шимолий Кавказ имкониятларидан тўлароқ фойдаланайлик» деган нутқ, Закавказье республикалари қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашида 1961 йил 7 февралда сўзланган «Халқларнинг мустаҳкам ва бузилмас дўстлиги—бизнинг кучимиз, коммунизмнинг бундан буёнги ғалабалари гаровидир» деган нутқ киритилган. (ТАСС).

УКРАИНАЛИК ДЕҲҚОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

Яқинда дон-дуккакли экинларни ўстириш бўйича ташкил этилган семинар ишида қатнашиш учун пойтахтимизга Запорожье областидаги «Днепровский» совхози механизациялаштирилган звеносининг бошлиғи, партия XXII съездининг делегати ўртоқ Михаил Тарасович Реков келган эди. Мухбиримиз Михаил Тарасович билан учрашиб, ундан ўз тажрибаси ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

Биз 1962 йилдан бошлаб суғориладиган ерларга дон-дуккакли экинларни экабошладик, — деди ўртоқ Реков, — ўтган йилдан илгари мен шеригим Иван Николаевич Лахматов билан биргаликда қир ерларда ишлардим. Бизнинг механизациялаштирилган звеномиз 1958 йилда ташкил этилган эди. Ўша йили звеномиз бўйича 70 гектар ердаги маккажўхорининг ҳар гектаридан 31 центнердан дон ҳосили олинди. Украина шароитида бу ёмон кўрсаткич эмас, лекин бизнинг имкониятларимизга мос кўрсаткич ҳам эмас эди. Биз бундан ҳам юксак марраларга эришишга бел боғладик. Мен ҳам, шеригим Иван Николаевич ҳам механизатормиз. Ана шунинг учун ҳам экишга тайёрлашдан тортиб, ҳосилни йиғиштириб олишгача бўлган ҳамма ишларни комплекс механизациялаштиришга отландик. Майдонимизнинг рельефи айтарлик қулай бўлмаса ҳам, квадрат-уялаб экишни қатор ораларни икки томонлама ишлашни ташкил этдик. Агротехниканинг ҳамма қоидаларига изчиллик билан амал қилдик. Ёввойи ўтларни гербицидлар билан йўқотдик. Натижада маккажўхорининг ҳосилдорлиги йил сайин ортиб борди. 1961 йилда ҳар гектар ердан 62 центнердан маккажўхори дони олишга эришдик. Бу, албатта, бизнинг катта ютуғимиз бўлди. Совхозда бизнинг усулимиз бўйича механизациялаштирилган янги звенолар ташкил қилинабошлади. Ҳозир уларнинг сони 15 тага етди.

Ўтган йили совхозимизда маккажўхори ва дон-дуккакли экинлар учун энг яхши ерлар ажратилди. Қишлоқ хўжалик экинларини суғориб ўстиришга имконият туғилди. Олдин биз 30 гектар суғориладиган ерга нўхат экдик. 70 гектар майдонга эса дон олиш учун маккажўхори экдик. Биз Ўртаосиёлик, хусусан ўзбекистонлик деҳқонларнинг иш тажрибаларидан хабардормиз. Улар экинни суғориб ўстиришни аъло даражада ўзлаштириб олганликлари учун ҳам пахта, маккажўхори ва бошқа экинлардан баракали хирмон кўтаришаяпти. Биз сизларнинг машъалларингиз, хусусан қаҳрамон аёл Любовь Линнинг илғор тажрибаларига қатъий амал қилиб иш юритмоқдамиз. Натижада мўлжалдагидан ҳам мўл ҳосил олабошладик. 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 81,5 центнердан маккажўхори дони ва 30,4 центнердан нўхат ҳосили кўтардик. Бундан кўриниб турибдики, экинни суғориб ўстиришда гап кўп экан.

Сермеҳнат ишларни механизациялаштириш ҳосилдорликни оширишнинг энг катта омилларидан биридир. Бизда қўл меҳнатидан минимум даражада фойдаланилади. Ўтган йили бир центнер маккажўхори донини етиштириш учун бор йўғи 0,25 киши куни сарфланди, бир центнер доннинг таннархи бир сўм-у бир тийинни ташкил этди.

Нўхат учун ажратилган 30 гектар ернинг ҳаммасига «Уладовский 303» навли уруғликни экдик. Экиш пайтида Украинада ҳаво жуда совуқ эди. Биз «энди экинимизни совуқ уриб кетади» деб ҳавотирландик. Лекин экkan уруғлигимиз 8 градус совуққача чидади. Уруғлик униб чиққач, ерни бороналадик, нўхат дони ҳосил бўлабошлаганида эса ўсимликни бир марта суғордик. Нўхат экинига берган ишловимизнинг бутун цикли ана шулардан иборат. Ўсимликни гуллаш пайтида суғорсак яна ҳам яхши бўларди. Шунда вегетацион муддат қисқарар ва ҳосил янада юқори бўлар эди.

Июнь ойининг ўрталарида биз нўхат ҳосилини йиғиштириб олдик ва ўша майдонга бачкига маккажўхори экдик. Ана шу ернинг ҳар гектаридан 80 центнердан маккажўхори кўкпояси ўриб олдик.

— Сиз ўзбек деҳқонларининг имкониятлари ҳақида нималарни айтаоласиз?

— Ўзбекистонда дон-дуккакли экинлардан юқори ҳосил олиш учун катта имкониятлар бор. Бу диёрнинг об-ҳавоси деҳқоннинг кўнглидагидай, ерлар серҳосил, суғориш шохобчалари етарли. Буларнинг ҳаммаси бир йилда икки марта ҳосил олишга тўла имкон беради. Тошкент областининг кўпчилик хўжаликларида дон-дуккакли экинларни экишга катта эътибор билан қаралябти ва юқори ҳосил кўтариляпти. Менинг ишончим комилки, ўзбек деҳқонлари яқин икки-уч йил ичида дон-дуккакли экинлардан жуда юқори ҳосил олабошлайдилар.

ДЎСТЛАР

Улар не-не хатарли жангда
Бирга ўтга кирди ёнма-ён.
Содиқликча она-Ватанга,
Олди ғаддор ёвдан жонга жон.
Ахир бир кун жанглар бўрони
Иккисига жудолик солди,
Айирса ҳам жанглар сурони,
Дўстлигича умрбод қолди.
Топишолди Берлин шаҳрида
Қадрдон рус ва ўзбек ўғли.
Бир-бирини босди бағрига,
Кўзларида муҳаббат чўғи.
Зафар билан қайтиб икки дўст,
Ажралишди Волга наҳрида.
Қўлин силкиб қолди оға рус,
Узбек қайтди она шаҳрига.

• • •

Утди боқча ёшидан ҳатто
Зафар йили туғилган фарзанд.
Мактаб бориб-келиб, бехато
Улар дилин қиларди пайванд.
Мирзачўлга бошладик юриш,
Ғарбу шарқдан эл келди чунон.
Бу қувонч-ла беролмай туриш,
Йўл олишди тезда чўл томон.
Берлиндаги каби қучишиб,
Коржомада учрашди улар.
Бу дўстликдан чўл қути учиб,
Тисарилар, бўстонлар унар.
Чўл чекинар, жангда тобланган,
Минг-минг дўстлар кўр тўкар ерга.
Чўл чекинар, меҳри товланган
Эллар чўлга қўл урди бирга.

Зоҳиджон ОБИДОВ.

Сайловдан сайловгача

ТОШКЕНТ ЧЕРЁМУШКАСИ

Тошкентимиз навқирон йигитдек яшариб кетди. Унинг пастқам, кўримсиз уйлари ўрнида ҳашаматли, кўп қаватли турар-жой бинолари қад кўтармоқда. Жанубидан шимолигача, шарқидан ғарбигача — ҳамма ерда қурилиш авжига чиққанлигини кўрасиз. Шаҳар янги қиёфага кираётир. Буни Чиланзор массиви мисолида ҳам кўриш мумкин.

Чиланзор — республикамизнинг энг ёш райони. Қурилиш райони. Ўзбекистон республикаси пойтахтининг «Черемушкаси».

Илгариги Чўпонота, Чиланзор ва Оқтепаларни бир эсга туширайлик. Бу ерлар пастбаландликдан иборат эди. Энди уларни кўрган кишининг баҳри-дили очилади. Кафтдай текис кўчалар бунёдга келган.

Районимиз яқиндагина ташкил этилди. Кўпчилик унинг территорияси ва келажаги билан унчалик таниш эмас. Шу сабабли бу ҳақда гапириш ўринлидир.

Чиланзор районининг территорияси 3 минг гектардан ошиқ. Ери «Пахтакор» стадионидан тортиб Охунбобоев номли майдонгача чўзилган. Ғарб томони «Октябрь» колхози, жануби эса Катта Ўзбекистон тракти билан туташ.

Аҳолиси-чи? 170 минг кишидан зиёд.

Партия ва ҳукуматнинг халқ бахт-саодати йўлида қилаётган оталарча ғамхўрлиги Чиланзор тимсолида айниқса яққол кўриняпти.

Қозиробод, Дўмбиробод томонга йўлингиз тушса, у ерларда жавлон ураётган одамларни ва ишларини кўриб севиниб кетасиз. Яқиндагина чорва яйлови бўлган бу ерларнинг эндиликда шаҳар тусидан фарқи йўқ. Расамати билан қурилган турар-жой бинолари, магазин ва ошхоналар меҳнаткашлар хизматига тайёр. Қисқа вақт ичида болалар боғчалари, кинотеатрлар ва бошқа кўпгина маданий-маиший бинолар қурилиб, фойдаланишга топширилди. **Кўп қаватли биноларнинг сони 250 тадан ошиб кетди.**

Ҳозир 18 та қурилиш ташкилоти ишлаб турибди. Уларнинг кўпи ойлик, квартал планларини ортиғи билан бажариб, қурилиш объектларини белгиланган муддатларда қўлдан чиқармоқдалар.

Ўтган йили тошкентликлар ҳаётида қувончли воқеа рўй берди. СССР Министрлар Совети Тошкент шаҳрида уй-жой қуришни жадаллаштириш ва ободончилик ишларини яхшилаш ҳақида махсус қарор қабул қилди. Бу қарорга мувофиқ пойтахтимизда 1963-1965 йиллар ичида бир миллион 110 минг квадрат метр уй-жой қуриш планлаштирилди. Ана шу қурилиш объектларининг асосий қисми, яъни 800 минг квадрат метрга яқини бизнинг район территориясида бўлади. Бу

О. СОҚИЕВ,
Чиланзор район партия комитетининг биринчи секретари

яна 500 дан ортиқ кўп қаватли уй қурилади деган сўз.

Район партия комитети қурилиш ташкилотларига конкрет раҳбарлик қилиш ва ҳарбир объектни вақтида, сифатли қилиб топширишни таъминлаш юзасидан бир қатор тадбирларни белгилаб чиқди. Қурилиш ишларидаги пала-партишликлар йўқотилаётир.

Биз қурилишларнинг ҳаммасини: турар-жой, мактаб, коммунал хўжаликлари ва бошқа маданий-маиший бинолар қурилишини бир вақтнинг ўзида, комплекс асосда олиб боришни асосий вазифа қилиб қўйдик. Бу эса янги турар-жой биноларининг қўлдан ками-кўстсиз чиқарилишига имкон беради.

Меҳнаткашларнинг кундан-кунга ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини қондириш— партия ташкилотларимизнинг диққат марказида турибди. **Уч йил давомида районнинг ғарби-жанубий массивидаги турар-жой биноларининг деярлик ҳаммасига телефон туширилиб, радиолаштирилади.** Бу ернинг ўзида ўтказиладиган телефон кабелларининг умумий узунлиги 49 километрга боради. Газлаштириш, аҳолини тоза сув билан таъминлаш, канализация тармоқларини кенгайтиришда ҳам катта ишлар қилинади.

Иқрор бўлиш керакки, ҳали районимизда кўчалар ҳаракати талабга яхши жавоб бермайди. Чироқсиз, қийшиқ, лой кўчалар ҳам бор. Ана шундай кўчаларни тартибга солишда бизга маҳалла меҳнаткашларининг кўмаги ва ҳиммати керак.

Пойтахтимизда уч йил ичида янгидан 120 километр йўл қуриш мўлжалланган. Шундан 50 километри бизнинг район территориясига қурилади. Демак давлат маблағи ҳисобига кўпгина кўчалар текисланади ва сариштa қилинади.

Кейинги вақтда Волгоград кўчасининг бир қисми таниб бўлмас даражада ўзгарди. Кенг ва обод бўлиб қолди. Лекин ярмиси ҳали ҳам ташландиқ ҳолда. Бунинг устига устак, Бўржар ариғига кўприк қурилганча йўқ. Кўприк бўлганда эди — кўча ҳаракати тубдан яхшиланган бўлур эди. Биз бундай камчиликларни қисқа вақтда тузатишимиз лозим. Волгоград кўчасини кесиб ўтадиган Бўржар ариғида, Ўзбекистон кўчасини кесиб ўтадиган Бўзсув, Қурилиш кўчасини кесиб ўтадиган Оқтепа каналларида ҳам кўприклар қуришни тезлаштирамиз.

Районимиз транспорт қатновида яқинларда ҳам жуда қийналар эди. Энди троллейбус, пассажир автомашиналар анча кўпайди. Чиланзор билан Сквер, Вокзал, Аэропорт, Ишчилар шаҳарчаси оралиқларида транспорт қатнови тузук йўлга қўйилди. Ҳар 3-5 минутда Чиланзордан пассажир транспорти жўнаб турибди.

Шунга қарамай, бу ҳам аҳолининг тез ўсиб бораётган талабини тўла қондиролмаётир. Транспорт етишмаяпти. Яқинда бўлиб ўтган район партия конференциясида бу соҳадаги камчиликлар жуда ўринли танқид қилинди. Район партия ташкилоти делегатларнинг танқидларидан тегишли хулоса чиқаради.

1963-1965 йиллар ичида Муқимий номли кўчадан Қурилиш кўчасигача бўлган 6,5 километр оралиқдаги масофада трамвай йўли қуриш кўзда тутилган. Шу тариқа шаҳар маркази билан Оқтепа массиви ўртасида трамвай қатнови йўлга қўйилади. **Волгоград кўчасидан Дўмбирободгача, Муқимий номли кўчадан Қатортолгача троллейбуслар қатнайдиган вақт унча узоқ эмас.**

Район меҳнаткашларининг маданий дам олиб, кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун барча қулайликлар яратилади. Дам олиш уйлари, пионер лагерлари ташкил этилади. **Новза Қозиробод массивида маданият ва истироҳат парки бунёдга келади. Фарҳод, Чиланзор кўчалари ўртаси, Бўржар каналининг ёни кўкаламзорлаштирилади.**

Сайловдан сайловгача Тошкентнинг ғарбида ана шундай йўлдош шаҳарча — Чиланзор райони вужудга келди. У пойтахтимизнинг энг замонавий, энг муҳташам, энг гавжум қисми бўлиб қолади.

АГИТАТОРЛАР ИШИ ҚИЗҒИН

Калинин районидаги Ленин номли 32- ўнбир йиллик мактабга жойлашган агитпункт коллективи Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга ўтказиладиган сайловларга тайёргарликни қизитиб юборди.

Агитпункт зарур жиҳозлар билан таъминланди. Сайловчилар бу ерда турли мавзуларда ўтказилаётган суҳбатларни қизиқиб тингламоқдалар, газета ва журналларнинг янги сонларини ўқиб, маданий дам олмоқдалар.

Мактаб ўқитувчилари аҳоли ўртасида сайловолди агитация-пропаганда ишларини қизитиб юбордилар. «Коммунизм» колхозига бириктирилган 70 га яқин агитатор қизил чойхоналарда, ишлаб чиқариш корхоналарида турли қизиқарли темаларда суҳбат ўтказмоқда. Ғ. Азизов, С. Акбаров ва В. Маҳкамов ўртоқлар сингари агитаторларнинг фаолияти айниқса диққатга сазовор.

Ю. МАНСУРОВ.

ЖУРНАЛХОНЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Тошкент тўқимачилик комбинатида яқинда қизиқ бир учрашув бўлиб ўтди. Комбинатнинг юздан ортиқ пропагандистлари ва агитаторлари иштирок этган бу йиғинда КПСС Марказий Комитетининг органи — «Агитатор» журналининг бош редактори ўринбосари ўртоқ М. С. Курьянов «Партия XXII съезди ва КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорлари асосида журнал олдида турган вазифалар» тўғрисида мазмунли доклад қилди.

Шундан сўнг журналда босилаётган материаллар юзасидан қизғин баҳслашув бўлди. Комбинатнинг 1-йигирув фабрикаси танда цехининг партгруппорги Бубнова, марксизм-ленинизм кечки университети филиалининг мудири агитатор Гаврилов, сиёсий маориф кабинетининг мудири Шигильчев, партком секретари Акимова ва бошқа ўртоқлар журнал ишидаги ижобий томонларни ҳамда айрим камчиликларни айтиб ўтдилар, журнални янада жонлантиришга қаратилган мулоҳазаларини ўртага ташладилар.

Р. ИБРОҲИМОВ.

Ҳали навбаҳор эшигимизни қоқиб келганича йўқ. Калинин районидаги Ленин номли колхоз теплицасида эса баҳор гўзаллиги ҳукмрон. Қўли гул кишилар теплицани ажойиб чаманзорга айлантириб юборишибди. Суратда: теплица ходими ўртоқ Фарида Нурматова ўзи етиштирган гуллар орасида.

А. Абалян фотоси.

ВОЛГАДАГИ ҒАЛАБАНИНГ 20 ЙИЛЛИГИГА

БУЮК ТАРИХИЙ ЖАНГ

А. ЕРЕМЕНКО,
Совет Иттифоқи Маршали

Шоир Сергей Есенин «Катта нарса олисдан яхши кўринади» деган эди. Бу ўткир афоризм ярим йилдан ортиқроқ—1942 йилнинг 17 июлидан 1943 йилнинг 2 февралигача Волга-Дон дарё оралиғининг кўз илғамас кенгликлари ва қаҳрамон шаҳар — Волгоград остоналарида гумбурлаган улкан жанговар эпопеяга батамом тегишлидир. Жанг тамом бўлган вақтдан буён ўтган икки ўн йиллик унинг тарихий аҳамиятини яққол намоён қилди. Энди тарихий воқеаларга эътибор билан қарайдиган кишилар орасида бу жангнинг иккинчи жаҳон уруши вақтида гитлерчиларга қарши коалиция фойдасига улкан бурилиш бўлиб хизмат қилганлигини инкор этувчилар қолмади.

Улуғ рус дарёси қирғоқларидаги кескин мудофаа жанглари ва ундан сўнг бўлган қарши ҳужум тинчлик ва прогресс кучларининг агрессия ва фашизмнинг қора кучларига қарши курашида кульминацион нуқта бўлганлигини тушуниб етиш учун 1942 йил ёзидаги дунёнинг географик картасини кўз олдимизга келтириш кифоя. Ўша вақтда шарқий ярим шарнинг ҳар томонлама ривожланган областлари беҳисоб хомашё ресурслари, юксак тараққий этган саноати ва қишлоқ хўжалиги билан герман монополистлари ва уларнинг иттифоқчилари қўлида эди. Қарам мамлакатларда озодлик ҳаракати ҳали унчалик авж олмаган эди. Фашизм шарқда Дон чўлларидан тортиб ғарбда Бискай қўлтиғигача ва шимолда Баренц денгизидан тортиб жанубда Африка қирғоқларигача бўлган жойларни ўз чангалига олган эди. Айни вақтда Тинч океан ҳавзасидаги катта территория фашист Германиясининг шериги — Япония томонидан босиб олинган эди. Урушнинг бу саҳнасида стратегик ташаббус агрессорнинг қўлида қолиб келмоқда эди. Япон милитаризми гитлерчилар билан яккама-якка курашаётган совет халқининг орқа томонидан зарба бериш учун қулай ҳолатни кутиб турарди.

Ғарбнинг раҳбар сиёсий арбоблари уруш давом этаётган вақтдаёқ Волгадаги жангнинг аҳамиятини юксак баҳолаган эдилар.

1943 йил ноябрида уч иттифоқчи давлат раҳбарларининг Теҳрондаги конференцияси вақтида Буюк Британия бош министри Уинстон Черчилль СССР ҳукуматига фахрли қиличини тақдим этган эди. Бу қилич Буюк Британия қироли Георг VI дан Волга қалъаси остоналаридаги ғалабанинг улуғ аҳамиятини эътироф этиш тимсоли сифатида қаҳрамон шаҳар гражданларига совға эди.

Яна шуниси характерлики, уруш вақтида баррикадаларнинг нариги томонида турганлар ҳам эндиликда Совет Армиясининг Волгадаги жангда қозонган ғалабасининг улуғворлигини тан олишга мажбур бўлдилар. Масалан, немис генерали Ганс Дёрр «Сталинградга юриш» деган ўз китобида шундай ёзади: «1942 йил. Сталинград иккинчи жаҳон урушида бурилиш нуқтаси бўлди. Германия учун Сталинграддаги жанг унинг тарихида жуда оғир мағлубият, Россия учун унинг буюк ғалабаси бўлди».

Тўхтовсиз 200 куну-тун давом этган жанг ҳақида қисқача ҳикоя қилиб бериш, агар ўзинг ҳам жангчилар билан бирга унда қатнашган бўлсанг, жуда оғир. Менга эса Ҳукумат топшириғи билан бир вақтнинг ўзида Волга-Дон стратегик йўналишида икки фронтга қўмондонлик қилишдек катта шараф насиб бўлган эди. Жуда масъулиятли бу даврдаги қўмондонлик фаолиятимда шу фронтлар Ҳарбий Советининг аъзоси Никита Сергеевич Хрушчевнинг кучли қўлига таяна олишим мен учун катта бахт бўлди. Н. С. Хрушчев дастлаб мудофаада бўлган, сўнгра эса душманга қарши қақшатғич зарба берган қўшинлар орасида эди.

Волга эпопеясининг миқёсини характерловчи бир неча факт ва рақамларни келтиришга ҳаракат қиламан. Бу жанг ўз миқёси жиҳатидан бунгача тарих билган ҳамма жанглардан ўзиб кетди. Деярлик юз минг квадрат километр территорияни қамраб олган бу жангнинг бир неча босқичларида 2 миллиондан ортиқ киши иштирок этди, 26 минг тўп ва миномётлар, 2 мингдан ортиқ танклар ва шунча самолётлар қатнашди. Шаҳар ҳимоячилари 800 дан ортиқ зўр ҳужумларни қайтардилар ва деярлик шунча қарши зарба ва қарши атакаларни ўзлари ташкил қилдилар. Июлдан ноябргача, яъни жангнинг мудофаа даврида гитлерчилар армияси ва Германия малайларининг қўшинлари 650 мингга яқин солдат ва офицерларини йўқотдилар. Шундан сўнг Волга ва Дон чўлларининг бепоён кенгликларида икки ярим ой давом этган қарши ҳужумда душманнинг беш армияси, шу жумладан икки немис, икки румин ва бир итальян армияси тор-мор келтирилди. Душман 32 та дивизия ва 3 та бригадасини батамом йўқотди, бошқа 16 та дивизияси жуда катта талафот кўрди. 1942 йилнинг 19 ноябридан 1943 йилнинг 2 февралигача давом этган қарши ҳужумда гитлерчилар ва уларнинг иттифоқчилари кўрган талафот 800 минг киши, 10 минг тўп ва миномёт, 2 мингга яқин танк ва ўзиюрар артиллерия установкалари, шунча жанг ва транспорт самолётларига етди. Бутун жанг давомида бир ярим миллионга яқин киши ўлди, ярадор бўлди ва асир олинди. Бу совет-герман фронтида бўлган бутун душман кучларининг тўртдан биридан ортиқроғини ташкил қилади.

Жангнинг муҳим якуни шу бўлдики, Совет Армияси ана шу вақтдан бошлаб стратегик ташаббусни мустаҳкам эгаллади ва уни сўнгра сира қўлдан бой бермади.

Вермахтнинг олий қўмондонлиги 1942 йил кампанияси давомида катта мақсадларни амалга оширишни мўлжаллаган эди: кетма-кет бериладиган қудратли зарбалар ёрдамида Совет Армиясининг қаршилигини енгиш ва мамлакатимиз устидан ғалаба қозонишни ўйлаган эди. Бунда аввалига саноат ва қишлоқ хўжалиги жиҳатдан жуда бой СССР Европа қисмининг жанубий районларини эгаллаш, кейин эса уруш ҳаракатларини марказий ва шимолий томонга кўчириш планлаштирилган эди.

Шимолий Кавказ ва Закавказьега бўладиган юришда муваффақиятни таъминлаш учун душман ўз флангини хавфсизлантириши зарур эди. Шу мақсадда у тез зарба бериб Волгоградни эгаллаб олишни кўзлади. Аммо Гитлернинг планларига Совет қўмондонлигининг, бутун халқимизнинг планлари қарши қўйилди. Волга-Дон дарё оралигидаги йўналиш иккинчи даражали фронтдан асосий фронтга айлантирилди. Биргина 6-герман армиясининг кичик зарбаси ўрнига душман бу ерда беш армиясини тўплашга мажбур бўлди. Бу кучлар қақшатғич жангларда қирқилиб, аввалига ҳар бир марра, сўнгра ҳар бир шаҳар квартали, ҳар бир корхона, уй, ҳатто уйнинг қавати ва зинаси учун бўлган тўрт ойлик олишувда ҳолдан тойди ва тинкаси қуриди. Шундан сўнгтина улкан режа: қуққисдан қарши ҳужум қилиб, Волгага томон ҳаракат қилаётган душманнинг бутун группировкасини ўраб олиш ва тор-мор келтириш режаси амалга оширилди.

Қарши ҳужум плани Сталинград, Жануби-Ғарбий ва Дон фронтлари қўмондонликлари, Бош штаб ва Ставканинг коллектив ижоди меваси бўлиб, ҳаётга моҳирона татбиқ қилинди. Натижада 2 та герман армияси ҳалқага тушиб қолди, флангларда турган душман шайкалари армияси эса қисман ёки тамомила тор-мор келтирилди. Гитлернинг ўровда қолганларни қутқариш юзасидан қилган кескин ҳаракатлари барбод этилди, шу мақсадда ажратилган, мақталган гитлерчи фельдмаршал Манштейн қўмондонлигидаги кучлар эса яксон қилинди.

Бу районидаги операцияларни планлаштириш ва уларга раҳбарлик қилишда Сталиннинг ҳал қилувчи роли ҳақидаги афсонани пучга чиқариш керак. Шахсга сиғиниш ҳукмронлик қилган вақтда Сталиннинг роли ҳаддан ташқари ошириб кўрсатилган. Ҳақиқатда эса унинг кўп кўрсатмалари умумий, ноконкрет характерда эди, айрим кўрсатмалари эса хато бўлган. Масалан, август ойининг бошида у шаҳарни ҳимоя қилиб турган фронтни иккига бўлиш ҳақида буйруқ берди. Бу буйруқ шаҳар ҳимоясининг бутун ишини жуда қийинлаштириб қўйди, биргалашиб ҳаракат қилишни бузди, натижаси бўлмаган ташкилий тадбирлар учун қимматли вақтни беҳуда сарфлашга олиб келди. Ўн кун ўтгандан сўнг иккала фронт учун ягона қўмондонлик вужудга келтиришга тўғри келди. Бироқ кўп қулай имкониятлар бу вақтга келиб бой берилган эди.

Волгадаги жангда Ватутин, Рокоссовский, Шумилов, Чуйков, Малиновский, Толбухин, Лопатин, Чистяков, Батов, Желтов, Гуров, Крилов, Малинин, Романенко, Галанин, Герасименко, Родимцев, Людников ва бошқа жуда кўп шонли совет ҳарбий бошлиқлари фронт ва армия қўмондони, Ҳарбий Совет аъзоси ва штаб бошлиқлари вазифаларида иштирок этдилар. Бу ерда 70 танкни қирган 33 гвардиячи, лейтенант Баскаков батареячилари, снайпер Зайцев, ҳарбий денгизчи Паникако, алоқачи сержант Путилов, учувчи аёл Нина Беляевалар ўзларининг ўлмас жасоратларини рўёбга чиқардилар.

Волгоград остоналарида кўрсатилган қаҳрамонликларни санаб чиқиш жангнинг ҳамма қатнашчиларини номба-ном айтишдек мушкулдир. Фақат алоҳида жангчиларгина эмас, балки бутун бўлинмалар, полклар, дивизиялар, корпус ва армиялар қаҳрамонлик, фидокорлик ва ғалабага бўлган сўнмас иродаларини намойиш қилдилар. 30 минг жангчи ҳукумат мукофотлари билан тақдирланди.

1925 йилгача Волгадаги шаҳар Царицин деб аталган. Унинг Сталинград деб қайта номланиши Сталин шахсига сиғинишнинг дастлабки кўринишлари бўлди.

Айтиш керакки, граждaнлар уруши вақтида Царицинни Деникин қўшинларидан мудофаа қилиш вақтида ҳам Сталиннинг роли жуда ошириб кўрсатилган.

Халқимизнинг мардлиги, қаҳрамонлиги, фидокорлиги ва олижаноб қалбининг тимсоли бўлган шаҳар ўзбошимчалик ва зулмлар қилиб ўзига доғ туширган кишининг номи билан аталиши мумкин эмас. Шунинг учун у янги, улуғ рус дарёсининг шонли ва жарангли номини олди. Бу шаҳар шу дарёнинг қирғоқларини 4,5 асрдан ортиқ вақтдан буён безаб турибди.

Тарихий жангнинг 20 йиллик юбилейи термоядро урушини бартараф қилган тинчликсевар кучларнинг ғалабаси билан тўғри келди. Термоядро уруши Кариб денгизида кризис деб аталган аҳвол муносабати билан инсониятга оз бўлмаса, фалокат келтирай деган эди.

Совет халқи тинчликни ўйлайди ва уни қаттиқ туриб ҳимоя қилади. Бироқ Волгадаги ғалабанинг шонли йиллиги кунларида халқимизнинг тинчликсеварлиги қўрқиш ёки ожизлик белгиси эмаслигини эслатиб ўтиш ўринлидир. Ўтган уруш ҳарбий қудратимизни ҳаммага равшан кўрсатди. Эндиликда биз энг такомиллаштирилган қуролларга эгамиз. Буни социалистик мамлакатлар ҳамкорлигига нисбатан зўравонлик сиёсати юргизишдан қайтмаётган кишилар ҳисобга олишлари керак.

Новости матбуот агентлиги.

Пойтахтнинг Октябрь районидаги 24-мактаб педагогик коллективига Тошкент Давлат университети Шарқ факультетини битирувчи студентлардан бир группаси яқиндан ёрдам беряпти. Бўлгуси педагоглар бу ерда ҳинд тилидан машғулот олиб боришаяпти. Фотомухбир И. Гильдич студентка Т. Юсупжонованинг еттинчи синф ўқувчиси билан машғулот олиб бораётган пайтини суратга олди.

„ГЕОГРАФИК НОМЛАР ИМЛОСИ"

ТАҚРИЗ

Маълумки, кўпгина кишилар география фани билан жуда қизиқадилар. Кундалик газеталар ҳамда журналларни варақлаганда, ёки турли хил китобларни мутолаа қилганда жуда кўп географик номлар ва тушунчаларга дуч келмай илож йўқ.

Лекин яқин вақтларгача географлар ҳам, кўп сонли мактаб ўқувчилари ҳам, география билан қизиқувчи бошқа кишилар ҳам бу соҳада айрим қийинчиликларни сезиб турардилар. Чунки, кўпчилик географик номларга аниқлик киритилмаганлиги, айрим географик номларнинг турли китоб ва бошқа нашрларда турлича талқин қилиниши ишни қийинлаштирарди.

Натижада буларнинг барчасини тартибга солиш зарурати туғилди. География фанлари кандидати Ҳ. Ҳасановнинг яқинда босмадан чиққан «Географик номлар имлоси» китоби ана шу мақсадга хизмат қилади. Мазкур китоб асосан география мутахассислари ва ўқитувчилари, матбуот ходимлари ва таржимонлар, умуман географик номларнинг тўғри ёзилиши билан қизиқувчи ҳамма кишилар учун мўлжалланган.

Китобнинг биринчи қисмида географик номларнинг ўзбек тилида ёзилиш тарихи, географик номлар тўғри ёзилишининг аҳамияти ва уларнинг ўзбек тилида ёзилиш принциплари ҳақида маълумот берилади. Географик номларнинг ёзилишида аниқ йўл-йўриқлар кўрсатилади. Ҳаттоки айрим номларнинг ёзилишига доир янги қоидалар ҳам яратилганлиги диққатга сазовордир.

Чет тиллардаги географик номларнинг бошида келадиган «сант» сўзи русчада «святой» деб қабул қилиниб, ўзбек тилига «авлиё», «муқаддас» ва «муборак» даб таржима қилинар эди. Булар ҳам мазкур китобда маълум бир тартибга солинган, яъни «сант — святой» ни ўзбекчада бир хилда — «сант» шаклида ёзиш мақсадга мувофиқ деб топилган. Масалан: Сант Лаврентий дарёси, Сант Георг бўғози, Сант Елена ороли ва ҳоказолар.

Араб тилидаги географик номларни Европада талаффуз қилинишича эмас, балки қадимий китобларда ёзиб келинганидай қабул қилиш ва ишлатиш тўғри бўлади. Улар ўзбек тилига ҳам жуда сингиб кетган. Масалан: Жазоир (Алжир), Қуддус (Иерусалим), Уммон (Оман) сингари сўзлар шулар жумласига киради.

Терминология масалалари билан қизиқувчиларнинг диққатини жалб этувчи «қўлтиқча», «қир», «чўл» каби сўзлар ушбу китобда ўзининг ҳақиқий ифодасини топган. Автор ўзбек тилидаги карталарда учрайдиган немисча «бухта», русча «губа» сўзлари ўрнига ўзбек тилидаги «қўлтиқча» сўзини дадил ишлатаверишни тавсия қилади. (Обьская губа — Обь қўлтиқчаси; Кильская бухта — Киль қўлтиқчаси ва бошқалар).

Русча «возвышенность» сўзи ўрнида ўзбек тилидаги «қир» сўзини ишлатишни автор тўғри деб ҳисоблайди. Бу фикр ҳам жуда маъқул. Русча «степь» сўзи ўзбек тилига «чўл» деб таржима қилиниб, узоқ вақтлардан бери ишлатилиб келинмоқда. Бу нотўғри, албатта. Аслида «пустыня» сўзининг ўзбекчада «чўл» деб қабул қилингани маъқул. Китобда бу фикр ривожлантирилади.

«Географик номлар имлоси»нинг иккинчи қисмида асосий географик номларнинг русча-ўзбекча луғати берилган. Луғат қисми анча мазмунли ва бой. Унда ўзбек сўз бойлигидан унумли фойдаланилган. Масалан: бамбук—ғаров; вал — марза, географическая долгота — географик узунлик; пояс —минтақа ва ҳоказолар.

Китоб охирида илова тариқасида тарихий географик номларга изоҳ ҳам берилган. Шуни ҳам айтиш керакки, ушбу китобнинг луғат қисми 1940 йилда Ғофуров ва Малицкий таҳрири остида чиққан «Қисқача русча-ўзбекча географик терминлар луғати» ва 1943 йилда нашр этилган шу хилдаги кичик луғатга қараганда ҳар томонлама тўлиқ ишланган.

Ҳ. Ҳасановнинг «Географик номлар имлоси» асари шу соҳада иш олиб бораётган барча кишилар ва айниқса ўрта мактабларнинг ўқувчилари ва ўқитувчилари учун жуда зарур қўлланма бўлиб хизмат қилади ва ундан, шубҳасиз, кенг фойдаланилади.

О. МЎМИНОВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти табиий география кафедрасининг старший ўқитувчиси.

П. МУСАЕВ,
Тошкент шаҳридаги 33-мактаб ўқитувчиси.

ЎРИНДОШЛАРИ ТОПИЛДИ

Тўқимачилик саноатида крахмал, ун, ўсимлик мойи сингари озиқ-овқат хомашёлари кўп ишлатилади. Улардан танда ипини охорлаш, бўёқларни қуюлтириш ҳамда газламаларни пардозлаш учун қўлланилади.

Тошкент тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикаси химия лабораториясининг ходимлари озиқ-овқат хомашёлари ўрнини боса оладиган синтетик моддаларни топиш устида катта иш олиб бораётирлар. Сўнгги 2—3 йил ичида сатинларни пардозлаш учун декстрин ўрнига стеорокс — 6 ва гликозин каби синтетик препаратлар ишлатилмоқда. Бу моддалар билан пардозланган газламалар илгаридагига нисбатан анча чидамли бўлиб, сифати узоқ вақт ўзгармайди.

Фабриканинг бўёқ тайёрлаш бўлимида ҳар куни камида 2 тонна крахмал ишлатилади. Лабораторияда бўёқни крахмал билан эмас, балки силикат натрий билан қуюлтириш йўли топилди. Шу нарса диққатга сазоворки, силикат натрийни турли хилдаги бўёқларга қўшиб ишлатиш мумкин. Бу препаратнинг саноатда ишлатилиши кўп миқдорда крахмални иқтисод қилиш имконини беради.

Лаборатория коллективи бўёқларни қуюлтиришда сув ўсимликлари унидан фойдаланиш усулини ҳам топдилар. Янгилик изловчи химиклар янги ўриндошлар топиш соҳасидаги ижодий ишни давом эттираётирлар.

А. ВАЛИЕВ.

БИР НЕЧА МИНУТ ИЧИДА

Узоқ Шимол аҳолиси яқинда бир неча минут ичида икки хил мазали овқат тайёрлай оладиган бўлиб қолади. Улар Молдавияда янги картошка аралаштириб тайёрланган қуюқ овқатлар олиб турадилар. Ткаченко номли завод янги хил консервалар — «Картошкали чўчқа гўшти» ва «Картошкали мол гўшти» консерваларини кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Банка ичидаги қовурдоқни ейиш олдидан иситиш керак холос.

ФАН ва ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

НЎХАТДЕК ЭЛЕКТРОМОТОР

Ватанимиз пойтахтидаги «Микроэлектродвигатель» заводида жуда кичик электр двигателлари ишлаб чиқарилади. Яқинда бу ерда оддий нўхат донасидек келадиган электромотор ишлаб чиқарила бошланди. Бундай кичик ҳажмдаги электромотор микроаппаратураларда, установка ва технологик процессларда қўлланилади.

«ФОТОКЎЗ» БОШҚАРАДИ

Пойтахтдаги марказий комплекс автоматлаштириш илмий-текшириш институти коллективи яқинда «Фотокўз» яратди. «Фотокўз» бутунлай автоматлаштирилган завод ёки цех чертёжига қараб туради. Чертёж чизиқларини ҳисоб марказига узатиб, завод ёки цех ишини кузатади. Агар бирор станок ишдан чиқадиган бўлса, «Фотокўз» дарҳол қайси станок ишдан чиққанлигини кўрсатиб беради. Бирор станокнинг ишдан чиқиши цех ёки завод ишига ҳалақит бермайди. Чунки бу станокда ишланувчи деталлар дарҳол махсус установкалар ёрдамида олиб етилади. Бундай «Фотокўз» саноатда кенг қўлланилиши давлатга жуда катта фойда келтириши мумкин.

МИКРОБЛАР ЁРДАМИ

Олимларимиз ер ости бойликларининг ҳосил бўлишида микробларнинг катта роли борлигини аниқладилар. Айниқса, олтингугуртнинг ҳосил бўлишида микробларнинг роли каттадир. Микроблар сульфатларни кислотага ҳам айлантириши мумкин.

Маълумки, сульфат кислотаси химия саноатининг «нони» ҳисобланади. Микробиолог олимлар ҳозир Туркманистон ва Украина конларида олтингугурт ҳосил бўлишида микроблар ролини ўрганмоқдалар.

Қудрат АҲМЕРОВ,
инженер.
Москва шаҳри.

ШУ КУННИНГ ВАЗИФАЛАРИ:

✱Шудгор қилаётганда бир қарич ерни ҳам ҳайдамай қолдирманг. ✱Қишлоқ хўжалик техникасини тез ва соз ремонт қилинг. ✱Ер тўйса, эл тўяди. Далага ўғит чиқаринг. ✱*Ер шўрини қуритинг.*

Шаҳарликлар билан қишлоқликлар ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик йил сайин метиндай мустаҳкам бўлиб бормоқда. Саноат ишчилари қишлоққа қудратли тракторлар, машиналар, агрегатлар, турли асбоб-ускуналар юбориб туришибди. Деҳқонлар, чорвадорлар, боғбонлар, соҳибкорлар эса шаҳарга «оқ олтин», «кўк олтин», сабзавот, қовун-тарвуз, мева-чева жўнатишяпти. Тошкентдаги «Ташавтомаш» заводининг ажойиб коллективи ишчилар билан деҳқонлар ўртасидаги мустаҳкам дўстликни чуқур ҳис этади. Ана шунинг учун мазкур заводда қишлоққа жўнатиладиган ажойиб машиналар тобора кўпроқ ишлаб чиқарилмоқда.

Завод коллективи етти йилликнинг тўртинчи йилини ажойиб натижалар билан якунлади. Шу йили заводда автоматика ва механизация бўлими ташкил этилди, учта конвейер, тўртта поток ва яримавтомат линиялари ишга туширилди. Корхонада ҳаммаси бўлиб юздан ортиқ янгилик бунёдга келди. Ана шуларнинг ҳисобига завод коллективи меҳнат унумдорлигини 6 процентга юксалтиришга муваффақ бўлди. Шундай қилиб завод ишчилари 1962 йил давомида қишлоқларга 17 мингга яқин пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган прицеп ясаб жўнатдилар.

Бу йил завод коллективи олдида яна ҳам катта ва шарафли

Сизлар учун, ДЕҲҚОНЛАР!

вазифалар турибди. Ишчилар ҳар ойда ўтган йилдагига нисбатан 50 тадан кўп прицеп ишлаб чиқаришга қатъий бел боғлашди.

Суратда: завод мутахассислари тайёр бўлган прицеплар сифатини текширмоқдалар.

А. Горокрик фотоси
(ЎзТАГ фотохроникаси).

РЕМОНТ ТЕЗЛАШДИ

Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз механизаторлари техника ремонтини кун сайин жадаллаштирмоқдалар. Шу кунгача колхоздаги 47 та трактордан 30 га яқини ремонтдан чиқарилди.

Қолган тракторларни ремонт қилиш ҳам узоғи билан тез вақт ичида тамом қилинади.

Устахонага кирсангиз меҳнатсевар механизаторларнинг ғайратига қойил қоласиз. Умар Шамсиев, Ҳаким Туёқов, Абдусамат Иноғомов, Рашид Аширматов каби ўртоқлар тезкорлик билан ишлаб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

— Ремонт қилинган машиналар яхши сақланмаса, баҳорда қўлни тутади, — дейди колхоз раисининг механизация бўйича ўринбосари ўртоқ Умар Хожиев, — шунинг учун биз ремонтдан чиқарилиб, кўрикдан ўтказилган техникани усти ёпиқ жойда сақламоқдамиз.

Колхоз механизаторлари, ремонтчилари техникани кўкламга бекам-кўст шай қилиб қўйиш учун ўзаро мусобақани кучайтирмоқдалар.

Т. РЎЗИМАТОВ,
Х. КАРИМБЕРДИЕВ.

ШЎРИ КЕТМОҚДА

— Ерларимиз шўрхок ерлардир. Бундай ердан мўл ҳосил кўтариш эса кўп меҳнат талаб қилади, — дейди 7-бригада сувчиси Султон ака. — Ўтган йили бригадада шўр ювишга унча эътибор берилмади. Натижада ғўзалар сийрак бўлиб қолди. Ҳосил кам бўлди, план бажарилмади. 125 гектар ердан мўлжалдаги 250 тонна ўрнига фақат 184 тонна ҳосил олинди. Бу йил ўтган йилги камчиликларни такрорламаслик учун курашмоқдамиз.

Мўл ҳосил учун кураш жуда эрта бошланди. Ер ҳайдаш, далага ўғит ташиб чиқариш, тупроқнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, шўр ювиш ва яхоб бериш тадбирлари изчиллик билан амалга оширилаётир. Бу ишларни бажаришда бригаданинг С. Ерқинбоев, У. Алимқулов, Б. Ортиқбоев, Т. Ризқулов каби тажрибакор сувчилари ғайрат қилмоқдалар. Улар ҳар куни 2—3 гектар ерга яхоб суви бермоқдалар. Бригада аъзолари бу йил камида 250 тонна «оқ олтин» топшириш учун дала ишларини кундан-кунга кучайтирмоқдалар.

А. ХЎЖАНАЗАРОВ.
Гулистон районидаги «Ленинизм» колхози.

ЎҒИТ ДАЛАГА!

Сирдарё районидаги «Гулистон» совхози ишчилари мўл ҳосилга пухта замин ҳозирламоқдалар. Бу ерда айниқса маҳаллий ўғит тўплашга катта эътибор берилмоқда. Ўзаро мусобақада биринчи бўлимнинг комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари олдинда бориб ҳалол меҳнат қилаётирлар. Улар ўзларига бириктирилган 10 арава, 5 юк машинаси ва 8 трактор тележкаси билан ҳар куни далага 90—100 тонна гўнг ташиб чиқараётирлар.

Совхознинг 2 ва 6-бўлимларида ҳам далага ўғит ташиб чиқариш жадал бораяпти.

Х. ХОЛИИГИТОВ.

МАШИНАНИНГ ҚАДРИГА ЕТИЛСА...

Свердлов номли колхоз 1200 гектар майдонда пахта етиштиради. Бу майдон қўшни колхозларнинг пахтазорларига нисбатан кичик эмас. Ҳосилдорлик қандай? 1959 йилда ҳар гектар ердан 16 центнердан, 1960 йилда 21,8 центнердан, 1961 йилда 29,3 центнердан ҳосил кўтарилди. Бу рақамлар пахтакорларимиз ҳосилдорликни ошириш учун тинмай ҳаракат қилаётганликларидан далолат бериб турибди. 1962 йили табиат деҳқончилик учун катта қийинчиликлар туғдирди. Кўклам совуқ бўлди, инжиқлик қилди. Майдонларнинг бир қисмига чигитни қайтадан экишга тўғри келди. Энди табиат қийинчиликларини енгдик, ҳосилимиз баракали бўлади деб турганимизда томдан тараша тушгандай дўл ёғиб берди. Дўл қарийб минг гектар ердаги экинимизга шикаст етказди. Бу ҳосилдорликнинг пасайиб кетишига маълум даражада таъсир қилди. Шундай қилиб 1962 йилда биз ҳар гектар ердан фақат 20 центнердан ҳосил кўтардик, холос. Далаларини дўл урмаган Абдукарим Султонов бошлиқ бригада эса ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 32 центнердан пахта териб олди. Агар дўл ёғмаганида эди 10 та пахтачилик бригадамизнинг ҳаммаси ҳам ана шундай қувончли натижага албатта эришарди.

Қисқаси биз ғўзани ўстиришни ўрганиб олдик, лекин ҳосилни асосан қўлда териб олаяпмиз.

Ўтган йили колхозимизда етиштирилган 2390 тонна пахтанинг 640 тоннаси, ёки ялпи ҳосилнинг 27 проценти машиналар билан териб олинди. Механик-ҳайдовчиларимизнинг ишини тўла характерлаб бериш учун қуйидаги маълумотларни келтирамиз: шу 640 тонна пахтанинг ҳаммаси 14 та машина билан териб олинди (бизда 12 та «ХВС-1,2» ва 2 та «СХМ-48М» машинаси бор). Ана шу машиналарнинг ҳар бири билан ўрта ҳисобда 45 тоннадан пахта терилди.

Йиғим-теримнинг қизғин кунларида машиналар турли техник камчиликлар билан узоқ-узоқ вақтгача бекор туриб қолди. Бу эса пахта териш техникасининг унумдорлигини сезиларли даражада пасайтириб юборди.

Бундан келиб чиқадиган хулоса шуки, машиналар ремонтининг сифатида гап кўп экан. Кейинги йилларда биз машиналаримизни ўз устахонамизда ремонт қилаяпмиз. Бу «Сельхозтехника» бўлимининг ходимларига негадир ёқмаяпти. Улар бизнинг ремонтчиларимизни керакли эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш тўғрисида қайғиришмаяпти. Айниқса аккумуляторлар, «М-21» моторининг прокладкалари, пахта териш машиналари ишчи аппаратларининг чўткалари етишмаётганлиги бизни қийнаб қўяяпти. Бундан ташқари «Сельхозтехника» бўлимининг складига келаётган эҳтиёт қисмлар ва материаллар колхозларга ҳақиқатан зарур ёки нозарур эканлигини ҳисобга олмасдан тақсимлаш ҳоллари ҳам кўплаб учраб турибди «Сельхозтехника» ходимлари баъзан колхозларни зарур товарлар билан бирга кераксиз эҳтиёт қисмларни қўшиб сотиб олишга мажбур қиладилар.

Ўтган йили биз машиналар билан териб олинган ҳосилнинг деярли ҳаммасини тайёрлов пунктига қоп-қанорсиз ташиб бердик. Пахта ташишнинг бундай усули жуда яхши. Лекин ҳосилни қопқанорсиз ташиш учун бизда трактор прицеплари кам эди. Мана шунинг учун ҳам пахта териш машиналари кўпинча бекор туриб қоларди. Прицепларнинг етишмаслиги бизни пахта териш машиналарини ҳар бирида 7 та агрегат ишлайдиган иккита группага бўлиб ишлатишга мажбур қилди. Бундай қилмаганимизда эди, майда группаларга бўлиниб ишлаётган машиналарга прицепларни ўз вақтида етказиб бериш бундан ҳам қийин бўларди.

Ўтган йили эришилган натижаларни якунлай туриб биз шундай хулосага келдикки, машина теримини кенг жорий қилиш учун янада изчиллик билан курашиш зарур экан. Пахтачиликнинг бундан кейинги ривожланиши асосан ана шунга боғлиқ.

Пахтанинг ялпи ҳосилини машиналар билан териб олишга нима халақит бераяпти?

Бизнингча катта халақит бераётган нарса шуки, ҳар бир колхоз машина теримини ташкил қилишда ўз-ўзича иш тутади, негадир четдан амалий ёрдам сўрамайди. Бундай ёрдамни ким бериши керак? Ўз-ўзидан маълумки, «Сельхозтехника» ёрдам бериши керак.

Машиналар қайтадиган майдончаларни тайёрлаш масаласини олиб кўрайлик. Ана шу майдончаларнинг сифатли бўлиши механик-ҳайдовчилар ишининг муваффақиятли чиқишига кўп жиҳатдан боғлиқдир Бизнинг ҳамма колхозчиларимиз ўртоқ Абдукарим Султонов бригадасининг мисолида бунга тўла қаноат ҳосил қилдилар. Бригадада бу иш кўнгилдагидай бажарилган эди. Қайтиш майдончаларининг кенглиги роса 11 метр қилинди. Шу майдончаларда ўсган ғўзаларнинг очилган пахталари териб олинди ва ўсимлик ўрилиб картанинг чеккасига чиқариб қўйилди. Кейинроқ ўрилган ғўзаларнинг кўраклари териб олинди. Қайтиш майдончалари бульдозер билан кафтдек қилиб текисланди. Пахта териш машиналари қайтиш майдончаларида худди асфальт устида юргандай юрди. Машина теримининг ютуғи асосан ана шу туфайли бўлди. Ўртоқ А. Султонов бошлиқ бригадада ялпи ҳосилнинг 85 проценти машиналар билан йиғиб-териб олинди. Бу ерда механик-ҳайдовчи Абдувоҳид Салимбоев айниқса баракали меҳнат қилди.

Шундай қилиб қайтиш майдончаларини кўнгилдагидай тайёрлаш учун бульдозерлар керак. Ҳар бир колхоз бульдозерлардан самарали фойдалана олиши амри маҳолдир. Яхшиси «Сельхозтехника» бўлими бульдозерлар паркига эга бўлса ва уларни колхозларга прокатга берса бизнинг кўнглимиздагидай бўларди.

Энди ғўза баргларини тўктириш масаласини олиб кўрайлик. Бу ишда ҳам «Сельхозтехника»нинг кўмаги талаб қилинади. Ҳамма гап шундаки, бизнинг карталаримиз жуда катта ҳажмда эмас: 8—12 гектардан ошмайди. Кўпчилик карталарнинг чеккаларида тут дарахтлари тизилган. Дефолиантларни сепаётган самолётлар шу дарахтлар яқинига келганда бироз кўтарилишга мажбур бўлади. Натижада 40—50 метр кенгликдаги жойга дори сепилмай қолиб кетади. Нима қилиш керак? Агар шу жойларга ҳозир мавжуд бўлган трактор-пуркагичлари билан дори сепилса, ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлиши турган гап. Чунки бундай пуркагичлар жуда тор кенгликка дори сепиб кетади. Бу ўнғайсизликдан қутилиш учун шундай агрегат яратмоқ керакки, у бир кетишда 40—50 метр кенгликка дори сепиб кетадиган бўлсин. Бундай агрегатни яратишга ҳар қандай колхоз ҳам қодир эмас. Демак, қандайдир колхозлараро кооперация тузиш масаласи қўзғалади.

Шундай қилиб ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибдики, пахтачиликни комплекс механизациялаштириш йўлидан колхозлар яккама-якка бормасдан. «Сельхозтехника»дек махсуслаштирилган қудратли ташкилотнинг техник ёрдамига суянган ҳолда боришлари зарур. Бу ерда гап оталиқ ҳақида бораётгани йўқ, балки техникадан онгли равишда фойдаланиш учун ишни кўнгилдагидай юритиш ҳақида бораяпти.

Пахта теримини механизациялаштириш — муҳим проблемадир. Бизнинг мамлакатимизда пахта териш машиналарини ишлаб чиқариш яхши йўлга қўйилган ва колхозлар бундай машиналарни сотиб олаяпти. Лекин машиналар ҳозирча қиммат. Бунинг устига улар бир йилда фақат бир неча ҳафтагина ишлайди. Биз ҳисоблаймизки, колхоз далаларида фақат ўша колхознинг машиналаригина эмас, балки «Сельхозтехника» бўлимининг машиналари ҳам ишлаши зарур. Бунинг учун яхши механизациялаштирилган отрядлар бўлиши керак.

«Сельхозтехника» бирлашмаси — қудратли ташкилотдир. Унда тажрибали инженерлар, ишчи-механизаторлар ва катта ремонт базаси бор. «Сельхозтехника» саноат билан бевосита боғланган, унга ҳар хил машиналар, эҳтиёт қисмлар, материаллар келиб туради. Биз ҳисоблаймизки, унинг бўлимлари ўз фаолиятларини фақат ишнинг коммерсия томони билан чегаралаб қўймасликлари керак. Уларнинг бурчи машина теримининг жанговар ташкилотчилари бўлишдан, механизаторларни танлаш, машиналарни ремонт қилишда бизга яқиндан ёрдам беришдан иборатдир. Пахта теримини механизациялаштиришга келганда шуни айтиш керакки, агар «Сельхозтехника» бўлими ўз кучи воситалари билан шартнома бўйича колхозларда етиштирилган ҳосилнинг маълум қисмини териб берса жуда яхши бўларди.

Бу ишларда кучларни бирлаштириш, ҳамкорликда зўр бериб меҳнат қилиш керак. Колхозлар дала ишларини ўзлари учун бирор қилиб беради деб кутиб ўтирмайдилар, албатта. Лекин «Сельхозтехника» ҳам бир чеккада турмаслиги лозим. Пахтачиликни комплекс механизациялаштириш — унинг ҳам жанговар ишидир.

Х. ЛАТИПОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз раиси.
М. ДУСАНБОЕВ,
партия ташкилотининг секретари.
А. ЎЛЖАЕВ,
колхоз механиги.
Б. АБДИЕВ,
агроном.
(«Сельская жизнь»дан)

ТАРАДДУД

Ўтган йили «Коммунизм» колхози аъзолари катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. 1961 йилда гектаридан 19 центнердан ҳосил кўтарилган бўлса, 1962 йилда ҳосилдорлик гектар бошига 6 центнерданга ошди. Хирмонга 25 центнердан «оқ олтин» тўкилди.

Хўш, бу ғалабанинг боиси нимада? Ҳар бир иш ўз вақтида юқори агротехника муддатларида сифатли ўтказилганлигидадир. Бултур чигит кўнгилдагидек шудгорланган, озуқага тўйдирилган, қиш бўйи кўпчиб ётган ерларга экилди. Шунинг учун ҳам уруғ барвақт ундириб олинди. Эрта пишган ҳосил эрта йиғиб-териб олинди.

Қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлаш иштиёқи билан тўлиб-тошган колхознинг азамат пахтакорлари пахта майдонларининг асосий қисмини кузда шудгор қилдилар. Механизаторлардан А. Охунов. Н. Юсупов, Ш Шербеков ўртоқлар шудгор пайтида жонбозлик кўрсатиб ишладилар. Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти тракторчиларнинг кечаю-кундуз унумли ишлашлари учун қулай шароит яратиб берганликлари нур устига нур бўлиб тушди.

Шу кеча-кундузда колхоз аъзолари далага кўплаб маҳаллий ўғит чиқариш, суғориш шохобчаларини тартибга солиш, механизаторлар эса қишлоқ хўжалиги машиналарини кўкламга тахт қилиб қўйиш тадбирларини амалга оширмоқдалар.

Шунингдек, райондаги «Қизил Октябрь», «ЎзССР 30 йиллиги» колхозлари пахтакорлари ҳам кўклам тараддудини ҳозирдан бошлаб юбордилар. Ҳар иккала колхозда ҳам шудгорлаш тамомланиш арафасида турибди. Далага маҳаллий ўғит чиқариш, суғориш шохобчаларини тартибга солиш ишлари қизғин давом эттириляпти.

У. ПАРДАБОЕВ,
Т. ИМОМОВ,
Қ. БУЛГАНБОЕВ.
Янгийўл райони.

ИМКОНИЯТ БОРУ, ҒАЙРАТ ЙЎҚ

Давлатга гўшт, сут, тухум, жун етказиб бериш ишига 1- ва 2-«Оҳангарон» совхозларининг чорвадорлари салмоқли ҳисса қўшиб келмоқда. Ўтган йили 1-«Оҳангарон» совхози давлатга 10831 центнер сут, 207 минг дона тухум, 315 центнер жун сотди.

Совхознинг бу йилги ишлари ҳам чакки эмас, чорва қишлови яхши ўтяпти. Яқин кунларда механизациялашган янги ферма ишга туширилади. Совхоз дирекцияси шу пайтгача давом этиб келган айрим камчиликларни бартараф қилиш мақсадида конкрет чоралар кўришга киришди. Жумладан, чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш, контролликни кучайтириш масаласи муҳокама қилиниб, фермаларга партия аъзоларидан сиёсий ташкилотчилар бириктилди.

Партия контроль комиссиялари ўз ишини жонлантириб юборди. Уларнинг биринчи қўлга киритган ютуғи шу бўлдики, неча вақтдан буён фойдаланмаётган озуқа фондидаги ем-хашаклар рационал фойдаланиш учун фермаларга тақсимланди. Жумладан, совхознинг энг узоқ участкасида уч йилдан буён эсдан чиқариб юборилган 40 тоннадан ортиқ маккажўхори дони уч кун ичидаёқ паррандачилик фермаларига ташиб келтирилди.

Мана шундай якунларни кўриб қувонасан киши. Лекин бу совхозда чорвачилик иши бутунлай яхшиланиб кетди деган сўз эмас.

Ҳали қилинадиган ишлар жуда кўп. Масалан, 1-бўлим фермасига ўрнатилган «тандем» агрегати ҳанузгача ишга туширилгани йўқ. 3-бўлим фермасининг сигирларидан жуда кам сут соғиб олинмоқда. Энг муҳими совхозда зотли сигирлар сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишга кам эътибор берилмоқда.

Бу совхозга қўшни бўлган 2-«Оҳангарон» совхозида ҳам бўлдик.

Бу совхозда ўтган йили сут, тухум каби маҳсулотлар етиштириш ва давлатга сотиш плани бажарилмай қолди. Айниқса, сут соғиб олишда илғари райондагина эмас, бутун областда илғор ҳисобланган бу хўжаликнинг 1962 йилги сут етиштириш планини атиги 58 процент, тухум тайёрлаш планини 63 процент бажарганлигини қандай баҳолаш мумкин. Совхозда ҳар бош сигирдан пландаги 1400 литр ўрнига 896 литрдан сут соғиб олинган, холос. Хуллас, қайси соҳага қараманг, кишини афсуслантирадиган аҳволни кўрасиз.

Хўш, ўтган йили-ку, аҳвол шунақа чатоқлашиб кетган экан. Ахир бу йил совхоз раҳбарлари (директори Қорахўжаев, партия ташкилотининг секретари Давлатов ўртоқлар) шу аччиқ сабоқдан тегишли хулоса чиқариб олгандирлар, йил бошиданоқ камчиликларни бартараф қилишга киришиб кетишгандир деб ўйларсиз. Йўқ! Мана қўлимизда январь ойининг икки ўн кунлиги маълумоти.

Ўтган йили шу кунгача 297 центнер сут тайёрланган экан. Бу йил эса 215 центнер сут олиниб-ди, холос. Тухум эса ундан ҳам кам. 98800 ўрнига 39400 дона тухум олинган. Жуда катта тафовут. Агар совхоз раҳбарларидан бунинг сабабини сўрасангиз «бу йил қиш барвақт тушди, молларимиз сутини тортиб қўйди. Иккинчидан кўп молимиз касал бўлди» каби баҳоналарни рўкач қилишади.

Тўғри, ноябрнинг охирги ўн кунлигида қаттиқ совуқ бўлди. Лекин январь ойида-чи. Қанча илиқ кунлар, ҳафталар ўтди. Сигирлар сутини, товуқлар тухумини кўпайтадиган кунлар-ку бу! Демак важга ўрин йўқ.

Совхознинг фермалари, товуқхоналарида бўлдик. Ҳамма ерда хотиржамлик. Чорва маҳсулотининг камайиб кетаётганлиги ҳеч кимни ташвишлантирмайди.

Паррандачилик фермасига автопоилка келтиришга келтирилган-ку, ҳалигача ўрнатилмаган. Сутчилик фермасига кириб борганимизда «тандем» усулида сигир соғилаётган эди. Лекин совхознинг бошқа йирик фермаларида бу усул ҳанузгача қўлланилмай келинаяпти.

Совхозда чорва моллари маҳсулдорлигининг камайиб кетишига озуқа базасининг камлиги айниқса, сигирлар сутини кўпайтирадиган ем, концентратларнинг етишмаётганлиги сабаб бўляпти. Бунинг устига ем-хашак, силос бостирилган жой фермадан анча узоқда. Бу молбоқарларга анча қийинчилик туғдиради.

Совхоз маъмурияти ҳам, партия ташкилотининг раҳбарлари ҳам бу камчиликларни бартараф қилиш учун чора кўраяпмиз, деб дадил айтиша олмади.

Ўт-ўланлар, кенг яйловлар макони бўлган Оҳангарон адрлари бўйи чорва моллари яйраб ўсадиган, этига-эт, сутига-сут қўшиладиган табиий бойликдир. Ҳамма гап ана шу бойликдан унумли фойдаланиб, эл-юртни тўйдирадиган, кийдирадиган чорва маҳсулотларини кўплаб етиштириб беришда қолган.

Ф. УСМОНОВА.

ЮКСАЛИШДА

Хўжалигимиз йил сайин юксалиб бормоқда. Етти йилликнинг ўтган тўрт йили ичида яхши кўрсаткичларга эришаётган колхозлар қаторига қўшилиб олдик. 1959 йилда 1698 тонна пахта етиштирган бўлсак, 1962 йилда бу рақам 3107 тоннага етди. 1959 йили ҳар гектар ердан 21,7 центнердан ҳосил кўтарган бўлсак, 1962 йили деҳқонларимиз 28,2 центнердан хирмон кўтаришга муваффақ бўлдилар.

Ишнинг кўзини биладиган кишилар бошчилик қилаётган бригадаларда пахта ҳосилдорлиги беқиёс даражада ошаяпти. Масалан, Ҳ. Дибердиева, Х. Обидова, Х. Пўлатов, Х. Рустамов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг деҳқонлари ҳар гектар ердан 30—37 центнердан ошириб ҳосил олаяптилар. Х. Мирсалмонов, Д. Серкабоев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда бундан уч йил муқаддам пахта ҳосилдорлиги 12—18 центнерни ташкил қилган эди. Бу бригадаларнинг аъзолари уч йил ичида пахта ҳосилдорлигини 27—28 центнерга етказишга муваффақ бўлдилар.

Ўз-ўзидан маълумки, ҳосилдорлик ошса, маҳсулотнинг таннархи арзонлашади. 1959 йилда колхозимизда бир центнер пахта етиштириш учун 21 сўм 6 3 тийин пул сарфланган эди. Ўтган йили таннарх 15 сўм 71 тийинга тўғри келди. Натижада хўжаликнинг даромади йил сайин ортиб боряпти. Даромадимиз кўпайган сари колхозчиларга бериладиган ҳақ ҳам кўпайяпти. 1959 йили бир меҳнат куни эвазига 41 тийин пул берган бўлсак, ўтган йили 1,7-2 сўм пул, ва 2,5 килограммдан ғалла бердик.

Етти йилликнинг бешинчи йилида колхозимиз пахтакорларининг олдида катта ва шарафли вазифалар турибди. Биз ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга қатъий бел боғладик. Бу йил бир центнер пахтанинг таннархини 13 сўмга туширишга, ҳар бир меҳнатга яроқли колхозчи ҳисобига 8-9 тоннадан пахта етиштиришга қатъий қарор қилинди. Бу вазифалар албатта ўз-ўзидан бажарилиб қолмайди. Аҳднинг уддасидан чиқмоқ учун ишбилармонлик билан иш юритиш, ғайратни сира аямасдан меҳнат қилиш зарур.

Бу йил экин майдонларининг структурасини қайтадан тузиб чиқдик. Суғориладиган ерларнинг 71 процентида пахта, 8 процентида маккажўхори. 15 процентида беда, 4 процентида эса бошқа маҳсулотлар етиштирамиз. Шу кунларда колхозимизда деҳқончилик маданиятини ошириш. ерни семиртириб боқиш масалалари ҳамманинг фикру зикрини қамраб олган.

Азамат механизаторларимиз дастлабки катта ғалабани қўлга киритдилар — эрта баҳорда экин экилиши керак бўлган майдонларнинг ҳаммаси сифатли шудгорлаб қўйилди. Ҳозир улар қишлоқ хўжалик техникаси ремонтини тезроқ тугаллаш учун қизғин ҳаракат қилмоқдалар. Колхозчиларимиз бўлса далага кўп миқдорда маҳаллий ўғит ташиб чиқариш, суғориш шохобчаларини тартибга солиш, ерга-ер қўшиш билан шуғулланишаяпти. Доимо катта ғалабаларга эришиб келаётган колхозчиларимизга ишонса бўлади, улар навбаҳорни тўла шайланган ҳолда кутиб оладилар.

Н. НИШОНБОЕВ
Юқори Чирчиқ районидаги «III Интернационал» колхозининг раиси.

БОҚИЛГАН БОҒ— БОТМОН ДАХСАР ЁҒ

Янгиер совхоз-колхоз ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли 2-боғдорчилик совхозининг миришкор боғбонлари ўтган йили мўл ҳосил етиштирдилар. Совхоз боғбонлари КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорларидан руҳланиб, шу кунларда мевали дарахтларни парвариш қилиш, зараркунандаларга қарши курашиш юзасидан зарур профилактик ва агротехника тадбирларини амалга оширмоқдалар.

Совхознинг У. Отабоев, А. Шарипов, Х. Қаршиев каби моҳир механизаторлари ишда намуна кўрсатмоқдалар. Улар шу кунгача 960 гектар ерни ҳайдаб қўйдилар.

Боғзорларга яхоб бериш зараркунандаларга қарши курашнинг энг муҳим омилидир. Буни яхши тушунган боғбонлар ҳозиргача анча гектар ерни қиш сувига қондирдилар. Бу соҳада Ю. Богдасаров, А. Мўминов, Нишонов ўртоқлар, айниқса, ғайрат кўрсатишди.

Халқимизда «боқилган боғ—ботмон дахсар ёғ» деган ҳикматли нақл бор. Совхоз боғбонлари ана шу нақлга амал қилиб, мавжуд боғларни парвариш қилиш билан бирга, бу йил 1.225 гектар ерга янгидан олма, шафтоли, ток ва бошқа мевали дарахт кўчатлари экиш учун ҳозирлик кўришмоқда.

Г. ЮСУПОВ.

ЯНГИ ЧАМАНЗОРЛАР ЯРАТАМИЗ

Табиатни муҳофаза қилиш ва кўкаламзорлаштириш жамиятининг шаҳар бўлими Тошкентни яшил либосга буркаш ва янада кўркам қилиш ишларини авж олдириш мақсадида конкурс эълон қилди.

Конкурсда мактабларнинг кўп сонли ўқувчилари ва кенг жамоатчилик фаол иштирок этади. Улар кўча ва тротуар четларига, шунингдек боғ-роғлар ва маҳалла территориялари, мактаб участкаларига турли хил дарахт кўчатлари ўтқазадилар, аҳоли яшайдиган кварталларни обод ва кўкаламзор жойга айлантирадилар.

Бундан ташқари, шаҳарда қушлар байрами, гул сайллари ўтказиш тадбирлари кўрилаяпти. Энг яхши гуллар ва қушлар учун махсус мукофотлар белгиланди.

Ўтган йили шаҳардаги «Победа» паркида яхши ташаббус бошланди. Парк атрофидаги бир гектар ер ажратилиб олиниб, янги фарзанд кўрган оилалар яхши ният билан бу ерга кўчат ўтқазабошладилар. Бунинг яна бир яхши томони шуки, дарахт ўтқазган киши унга ўз фарзандининг исмини ёзиб қўяди ва вақти-вақти билан уни парвариш қилиб туради. Бунинг самараси чакки бўлмади, албатта.

Октябрь район ижроия комитети ҳам бу ташаббусга қўшилиб, шу соҳадаги ишларни кучайтириб юборди. Собир Раҳимов номли маданият ва истироҳат боғида 3 гектар ер ажратилиб, яхши ният билан дарахт экиш ва уни парвариш қилиш бошланди. Бу ерда ҳозир икки бульдозер ва 15 юк машинаси ишлаб турибди.

Шунингдек, Чорсу ва Октябрь колхоз бозори атрофларини янада кенгайтириш ҳамда обод қилиш мақсадида бир қатор тадбирлар амалга оширилаётир. Бу ерда кексалар учун маданий дам оладиган алоҳида жой вужудга келтирилиб, унинг атрофига турли хил мевали дарахтлар ўтқазилади. Янги барпо қилинадиган чаманзорлар эса бу жойнинг ҳуснига-ҳусн қўшади.

М. ЗАРИПОВ.

Редакция почтасидан

ЯХШИ ТЕХНИКАНИ ЁҚТИРМОВЧИЛАР

Утган йили заводимизга программа билан бошқариладиган токарлик станоклари келтирилган эди. Булар республикада биринчи марта тайёрланган бўлиб, Тошкентдаги махсус давлат конструкторлик-технология бюроси ходимлари ижодий меҳнатининг самарасидир. Станоклар 17 хил вал ва валикларнинг ҳамма токарлик операцияларини муваффақият билан бажарди. Натижада участкадаги барча универсал токарлик станоклари ва юқори малакали ишчиларни бошқа ишларга ўтказиш имконияти туғилди. Иш унуми деярлик 5—6 марта ортди. Маҳсулот сифатли бўлди.

Афсуски, ҳозир шундай ажойиб етти станокнинг атиги иккитаси ишлаб турибди. Заводда бекор турган марказий вал станоги бўлгани ҳолда программа билан бошқариладиган иккита станокни шу операцияга мослаштиришга уринилди. Оқибатда юқори иш унумли бу станоклар кўп вақт деталь етишмаслиги натижасида бекор туриб қолаётир. Ваҳоланки, бошқа цехларда вал ва валиклар ҳамон одатдаги универсал станогида тайёрланмоқда.

Программа билан бошқарувчи станоклар бироз мураккаб бўлсада, уларнинг қаровини ўрнига қўйиб ишлатилса, корхонага катта наф келтириши турган гап. Шу сабабли бу станокларга малакали электрчи ва слесарлар бириктилиб қўйилиши мақсадга мувофиқ. Бироқ завод ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Дубинин ва бош технолог Спевак ўртоқлар шундай қилмаётирлар.

Янги техникага яхши муомала, тўғри муносабат бўлганидагина ундан унумли фойдаланиш мумкин.

А. ТОЖИЕВ,
Ўзбекистон трактор-йиғув заводи мастери.

НОМИГА БОЗОРЛАР

Ўрта Чирчиқ (собиқ Оҳангарон) район совет колхоз бозорига келган киши бу ердаги аҳволни кўриб қаттиқ ранжийди. Айниқса бозорнинг санитария аҳволи ёмон. Ҳаммаёқ ифлос, павильонлар ичида ахлат уюлиб ётибди.

Бозор ўз ҳолига ташлаб қўйилгани учун айрим кишилар хусусий олди-сотдини авжига чиқаришяпти. Мана, қоровул Қўлдош Ҳамроевчи олиб кўрайлик. У чойхонани шахсий манфаат учунгина очади. Ўтирадиган жойлар ифлос, маданий дам олиш учун шароит йўқ. Ичкиликдан бўшаган шишалар тўпланиб ётади. Самоварчи Ҳамроев бир чойнак чойни 3 тийин ўрнига 10 тийиндан сотади.

Колхоз бозорининг санитария ҳолати ёмонлиги ҳақида район санитария инспекцияси бирнеча марта акт тузган. Лекин ўзгариш бўлгани йўқ. Молия бўлими эса савдо қоидасини бузиб чойнинг нархини муттасил ошириб сотадиган Қ. Ҳамроевга нисбатан тегишли чора кўрмаётир.

Бозордаги бундай тартибсизликларга қатъий чек қўйиш керак!

К. ЕРОВ.

Чучварахонами, майхона?

Пойтахтимизнинг қоқ марказидаги «Чучварахона»ни билсангиз керак. Ана шу ерга киришингиз билан димоғингизга гуп этиб арақ ҳиди урилади.

Худди шундай. Бу ерга кўпгина хўрандалар спиртли ичимликлар олиб киришга одатланиб қолишган. Официанткалар эса ичкиликка йўл қўймаслик ўрнига стакан бериб, бўш шишаларни йиғиштириб олиша беради. Айниқса бу аҳвол кечки пайтлари авжига чиқади. Ташқарида эса кўпгина кишилар «яримтани» майдалаб ўтирганлар томонидан жой бўшашини кутиб туришади.

Ахир бу ер ресторан эмас-ку! Нега чучварахона раҳбарлари бунга бефарқ қарашади? Ичкиликбозликка қарши курашни айниқса ана шундай умумий овқатланиш тармоқларида кучайтириш лозим. Ваҳоланки, коллектив «Коммунистик корхона» номи учун курашаяпти. Коммунистик меҳнат корхонаси ўз номига муносиб бўлсин.

В. МУСАЕВ.

НОМАРД

Ўз фарзандларига, оиласига қарамайдиган меҳрсиз отани номард дейишга ҳақлимиз. Ўзбекистон ССР Маориф министрлигида ревизор бўлиб ишловчи В. И. Муслимов ана шундай бемеҳр оталардан экан.

У биринчи хотинидан ажралгач 1956 йилда Саима Хонтемировага уйланди. Икки фарзанд кўришди, болалар улғайган сари меҳри ошиб, оилани мустаҳкамлаш ўрнига бўларбўлмасга хотинни хафа қилиб келади. Ниҳоят, оилани моддий жиҳатдан сиқабошлади. Олган маошини рўзғор харажатлари учун бермай қўяди. Саима Хонтемирова халқ судига мурожаат қилишга мажбур бўлди.

Октябрь район халқ суди даъво бўйича жавобгарни бир неча марта чақиртирди, лекин Муслимов судга келишдан бош тортди. Натижада у судга милиция ёрдамида келтирилди. Халқ суди Муслимовнинг маошидан учдан бир қисмини болаларга тўлаб туриши ҳақида ҳукм чиқарди.

Ўз оиласига нисбатан бундай ноинсофликка борган В. Муслимовнинг хулқ-атворига жамоатчилик қандай баҳо бераркин?

Х. ТОШХЎЖАЕВ,
халқ маслаҳатчиси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„ЖАВОБ КУТАМИЗ“

Янгийўл шаҳридаги Виноградная, Лесная, Пахта, Оқ олтин кўчаларига водопровод қувурлари ётқизилиб, колонкалар ўрнатилгандан кейин ҳам аҳоли сув билан таъмин қилинмаётгани газетанинг 218-сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган материалда танқид қилинган эди.

Янгийўл шаҳар водопроводи директори ўртоқ Шораҳмедов водопровод шохобчалари фойдаланишга топширилгани ва аҳоли сув билан таъмин қилингани тўғрисида редакцияга хабар қилди.

Тошкентда қўниб ўтувчилар учун

Ўзбекистон пойтахтининг аэропортида қурилаётган меҳмонхона биносига охирги ғиштлар қўйилиб бўлди. Пардозлаш ишлари — шувоқ, гулдор ва паркет поллари ётқизиш ишлари бошланди.

Бинокорларнинг қўли-қўлига тегмайди, чунки шу йилнинг тўртинчи кварталида меҳмонхона тахт бўлиши керак. Беш қаватли бинода 379 ўрин бор. Тошкентга келиб тушган йўловчилар қўноқ қидириб овора бўлмайдилар—қўноқ аэропортнинг ўзида бўлади.

(ЎзТАГ).

БИЛДИРИШ

Меҳнаткашлар депутатлари IX чақириқ Тошкент шаҳар Советига сайлов ўтказувчи шаҳар сайлов комиссияси Тошкент шаҳар ижроия комитети биноси (Пролетар кўчаси 6-уй, 4-қават, 83-хона)да жойлашган. Телефонлар: 7—56, 32—235, коммутатор: 30—220—21, қўшимчаси 196.

ТАСС АХБОРОТИ

„Марс—1“ ПАРВОЗДА

Планеталараро «Марс—1» автоматик станциясининг Марс планетасига томон учиши уч ойчадан бери давом қилмоқда. Шу вақт ичида станция Қуёш атрофида учиб бориб, 230 миллион километр чамаси масофани босиб ўтди ва Ердан 43 миллион километр узоқлашди.

«Марс—1» станциясининг Ердан узоқлашиш тезлиги муттасил ошиб бормоқда. Станциянинг Ернинг таъсир доирасидан чиқишида унинг узоқлашиш тезлиги секундига 4 километрча бўлган бўлса, ҳозирги вақтда бу тезлик секундига 10,2 километрга тенг. Бунинг сабаби шуки, Ер ва «Марс—1» станцияси ўз орбиталари бўйлаб ҳаракат қилиб, бир-бирларидан анча узоқлашдилар ва уларнинг Қуёшга нисбатан ҳаракатидаги тезликнинг йўналишида ҳозир бу фарқ анча кўриниб турибди. Ер билан станция ўртасидаги масофа шу қадар катталашиб кетдики, станцияга юборилаётган ва станциядан олинаётган радиосигналларнинг ўтиш вақти анча кўпайиб кетди: 4 минут 47 секундга етиб қолди, ваҳоланки, масалан, Ойга бориб етган радиосигналнинг Ерга қайтиб келиши учун ҳаммаси бўлиб 2 секунддан сал кўпроқ вақт керак бўлади.

Станция билан мунтазам ва доимий равишда радиоалоқа бўлиб турибди.

Ерда қабул қилиб олинган телеметрик маълумотлар шуни кўрсатиб турибдики, станциядаги температура ва босим белгиланган даражада давом қилмоқда: температура Цельсий термометри билан нулдан 15—20 градус юқори, босим симоб устунчасининг 850 миллиметрига тенг. «Марс—1» станцияси билан Қуёш ўртасидаги масофа кўпайганлиги сабабли станцияга тушадиган ёруғлик сезиларли равишда камайди ва шунга яраша Қуёш батареяларининг токи ҳам пасайди. Шу сабабли учиш программасига мувофиқ 5 январда Қуёш батареялари элементларининг бир группаси баббаравар ишлайдиган қилинди.

Станция учирилганидан бери «Марс—1» билан 50 мартадан кўпроқ радиоалоқа сеанси ўтказилди. Станцияга 1000 тадан кўпроқ команда берилди. Радиотелеметрик система ёрдами билан катта ҳажмда илмий-техника информацияси олинди.

Бу тадқиқотларнинг дастлабки маълумотларини ҳозирги вақтда маълум қилиш мумкин. Жумладан, планеталараро фазода «Марс—1» станцияси учиб бораётган вақтда ўлчанган космик нурларнинг интенсивлиги 1959 йилда совет космик ракеталари томонидан бажарилган ўлчашларга нисбатан бир неча ўн процент ошган. Қуёш активлигининг ҳозирги даврда камайганлиги сабабли бу нарса рўй берди. Станция учиб бораётган вақтда космик нурларнинг интенсивлиги ошиб борганлиги ҳам маълум бўлди, бунга «Марс—1» станциясининг Қуёшдан узоқлашиб бораётганлиги сабаб бўлди, дейиш мумкин.

Ер атрофидаги космик фазода плазмани тадқиқ қилиш шуни тасдиқладики, совет космик ракеталари ёрдами билан ўтказилган тадқиқотда кашф қилинганидек, Ернинг ионлашган газ қобиғи 20 минг километр чамаси баландликка қадар ёйилиб боради.

Зарядланган заррачаларнинг энг сиртқи гардиши борлиги тўғрисида совет олимлари топган кашфиёт яна тасдиқланди. Шу гардишда геомагнит майдон тортиб турган заррачаларнинг умумий сони ва бу заррачаларнинг концентрацияси Ерга яқинроқ масофадаги радиация гардишларидагига қараганда анча кўпроқ эканлиги қайд қилинди.

Ердан кўра Қуёшдан узоқроқ бўлган космос доирасида Қуёш плазмасининг оқимлари тўғрисида биринчи марта кенг маълумотлар қўлга киритилди.

Метеор заррачаларининг (массаси бир граммнинг миллиарддан бир бўлагидан каттароқ бўлган заррачаларнинг) қайд қилиниши Ердан 40—50 минг километргача масофада метеор моддаларнинг тиғизлиги нисбатан қалинроқ эканлигини кўрсатди. Катта масофаларда бундай масса заррачларининг сони камайиб борганлиги қайд қилинди.

«Марс—1» станциясидан олинган илмий информациянинг ҳаммаси ҳозир ишлаб чиқилмоқда ва синчиклаб ўрганилмоқда.

Профессионал техника таълими республика маданият уйи қошидаги бадиий ҳаваскорлик коллективи аъзолари ўзларининг дилрабо қўшиқлари, қувноқ рақслари билан неча марталаб пойтахт санъат ихлосмандларининг олқишига сазовор бўлишган. Шу кунларда бу ижодий коллектив республика педагогларининг ўтказилажак конференциясида бериладиган концертга қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Суратда: ҳаваскорлардан Ж. Дратва билан А. Муҳамедовлар хоразмча «Лазги» рақсини ижро этмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● СОФИЯДАГИ металл қирқувчи станоклар заводининг конструкторлари Болгариянинг дастлабки программ бошқариладиган «СП-401» револьвер автомат станогини яратдилар. Ишчи фақат топшириқ тузиб, автоматнинг нормал ишлашини кузатиб туради.

● ҲИНДИСТОННИНГ турли штатларида Польша машина-ускуналари билан таъминланган бир қанча завод ва фабрикалар ишлаб турибди. Иккала мамлакат ўртасидаги мавжуд иқтисодий битимга биноан, Польша Ҳиндистонга 120 миллион валюта злота суммадаги капитал машина-ускуналар етказиб беради.

● АФРИКАНИНГ Атлантик океан қирғоғида жойлашган, Португалияга қарашли кичик Кабинда мустамлакасининг африкалик аҳолиси Португалия мустамлакачиларига қарши, ўз ватанининг мустақиллиги учун мардонавор кураш олиб бормоқда. Ҳозирги вақтда махсус тайёргарлик кўрган юзларча партизанлар Кабинда ўрмонларида Португалия қўшинларига қарши кураш олиб бормоқдалар.

● РУМИНИЯДА қалин қор ёққанидан кейин икки ҳафтадан кўпроқ вақтдан бери совуқ бўшашмаётир. Кейинги юз йил ичида Клуж шаҳрида термометр биринчи марта минус 34 градусни кўрсатди. 25 январга ўтар кечаси Крайовада температура минус 36 градусгача тушди. Бу— шу куни бутун Европада энг паст температура бўлди.

● АВСТРИЯ маъмурлари совуқлар давом этаётганлиги ва сув етишмаётганлиги муносабати билан мамлакат саноат корхоналарида электр энергияси истеъмол қилишни албатта, 10 процент камайтириш ҳақида фармойиш чиқардилар. Айни вақтда маъмурлар аҳолига мурожаат қилиб, электр энергияси истеъмол қилишни имкони борича камайтиришга чақирдилар.

● 1963 ЙИЛ куз фаслидан бошлаб бундесвер ҳарбий-ҳаво кучларининг учувчилари НАТОнинг Корсика оролида жойлашган Солеранцодаги полигонида машқ ўтказадилар. Ғарбий Германия учувчилари ҳозирок Италиянинг Сардиния оролида ана шундай машқ ўтказмоқдалар.

● ИСПАН халқининг жаллоди Франконинг фавқулодда судлари ва ҳарбий трибуналлари деярли ҳар куни ўнларча ватанпарварларни узоқ муддатли турмага қамаш тўғрисида ҳукм чиқариб турибди. Яқинда Мадрид ҳарбий трибунали ўн тўрт ишчини олти йилдан ўн йилгача муддатга қамоққа ҳукм қилди. Бу ишчилар ўзлари ишлаб турган корхоналарда Испания Коммунистик партиясининг ячейкаларини тузишда ва забастовкалар уюштиришда айбланадилар.

● ЯПОНИЯНИНГ Кюсю оролидаги Сайто шаҳри савдо-саноат марказининг каттагина қисми ва бир неча ўнлаб турар-жой бинолари ёниб кетди. Ёнғин натижасида уч киши ҳалок бўлди, кўпгина кишилар жароҳатланди, 400 га яқин аҳоли бошпанасиз қолди. (ТАСС).

ҲАРХИЛ ТИЛЛАРДА

ТУНИС, 26 январь. (ТАСС). Тунисдаги ҳафталик «Жен Африк» газетаси Н. С. Хрушчевнинг «Ҳозирги халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати» ҳақида СССР Олий Совети сессиясида 1962 йил 12 декабрда қилган докладининг тўла текстини эълон қилди.

Ҳафталик газета Совет ҳукумати бошлиғининг портретини ҳам босиб чиқарди.

* * *

БУДАПЕШТ, 26 январь. (ТАСС). Кошут номли давлат нашриёти Н. С. Хрушчев докладларини иккита брошюра қилиб нашр этди. Булардан бирида «СССР экономикасини ривожлантириш ва халқ хўжалигига партия раҳбарлиги» сарлавҳаси остида Н. С. Хрушчевнинг КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1962 йил) Пленумидаги доклади эълон қилинди. «Ҳозирги халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати» номли иккинчи брошюра Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида 1962 йил 12 декабрда қилган докладидан иборат.

* * *

ЛОНДОН, 26 январь (ТАСС). Н. С. Хрушчевнинг Германия Бирлашган социалистик партияси VI съездида сўзлаган нутқининг тексти Лондонда инглиз тилида брошюра қилиб чиқарилди.

ЕР ХАЗИНАЛАРИ БОЙ

СОФИЯ. Ўтган йил болгар геологлари учун айниқса самарали йил бўлди. Уларнинг фидокорона меҳнатлари натижасида Болгариянинг Плевень округида нефть топилди. Етрополь ўлкасида руданинг катта манбалари аниқланди. Қора денгиз кўмир ҳавзасида мамлакат учун ғоят зарур бўлган юқори калорияли кўмирнинг бой қатламлари, Кирлали шаҳри яқинида қимматли бензонит гили бор экан. Бу гилдан металлургияда, нефтни қайта ишлаш саноатида ва саноатнинг бошқа тармоқларида кенг фойдаланилмоқда. 18—20 миллион тонна запасга эга бўлган бу манба дунёдаги энг йирик манбалардан биридир.

(ТАСС).

ГАГАРИН НОМИДАГИ ОБЪЕКТ

ВАРШАВА. Быдгошчда профессионал мактаблар биноларининг ансамбли фойдаланишга топширилди. Бу объект 1961 йил 12 апрелда, биринчи совет кишисининг космосга қилган тарихий парвози кунида қурила бошлаган эди. Бу объектга Юрий Гагарин номи қўйилди.

(ТАСС).

3-КОСМОНАВТ ИНДОНЕЗИЯДА

БАНДУНГ, 26 январь. (ТАСС). Президент Сукарнонинг таклифига биноан Индонезияда меҳмон бўлиб турган совет космонавти Андриян Николаев Индонезия халқининг ҳаёти билан танишишни давом эттирмоқда.

Андриян Николаев маориф ва маданият министри Прийоно ҳамроҳлигида кеча Бандунгга келди. Бандунг технология институтининг студентлари совет космонавтини зўр хурсандчилик билан кутиб олдилар. А. Николаев уларга ўзининг космосга қилган саёҳати ҳақида гапириб берди.

КОНГО БОШ МИНИСТРИНИНГ МУРОЖААТИ

ЛОНДОН, 26 январь. (ТАСС). Конго бош министри Сирил Адула радио орқали қилган ўз мурожаатида Катанга жандармериясига 5 февралгача қурол-яроғларни топширишни таклиф қилди. Рейтер агентлиги мухбирининг хабар беришича, С. Адула қурол-яроғни кўрсатилган муддатда топширган кишиларга нисбатан жазо чоралари қўлланилмайди ва улар ўз унвонлари сақлангани ҳолда Конго миллий армиясига киришлари мумкин, деган.

ШИМОЛИЙ БОРНЕОДАГИ ҚЎЗҒОЛОН

Борнео (Калимантан) оролининг шимолий қисмида уч инглиз мустамлакаси жойлашган бўлиб, булар Британия Шимолий Борнеоси, Саравак мустамлакаси ва Бруней протекторатидан иборат. Шу йил август ойида Лондон ана шу мамлакатларга «ихтиёрий» равишда мустақиллик беришни ҳамда «Малайзия» федерацияси деб аталмиш федерация тузишни мўлжаллаб қўйди ва бу маросимни тантанали равишда нишонламоқчи. «Малайзия» федерациясига Бруней, Саравак ва Шимолий Борнеодан ташқари, Малайя ва Сингапур ҳам кириши лозим эди.

«Малайзия» федерациясини тузиш плани шу федерацияга кирган мамлакатлар халқларини империалистлар ва мустамлакачиларнинг яна узоқ вақт эксплуатация қилишлари учун имкон беришни ва улар манфаатини ҳимоя қилишни кўзда тутади.

Бироқ, ҳозирданоқ инглиз ҳукмдорлари ўз планларининг барбод бўлишидан хавфсирамоқдалар.

Ўтган йилнинг 8 декабрида Брунейда қўзғолон бошланиб кетди. Бу қўзғолон «Малайзия» федерациясининг тузилишига қарши қаратилган эди. Бир неча кун давомида қўзғолон бутун Бруней территориясига тарқалди ҳамда қўшни инглиз мустамлакалари бўлмиш Саравак ва Шимолий Борнео томонидан қўллаб-қувватланди.

Бир қатор чет эл агентликларининг хабарларига қараганда, революцион қўшинлар протекторатнинг иккинчи йирик шаҳри — Сериани ишғол қилганлар. (Бу шаҳарнинг нефть конлари йилига 4 миллион тонна нефть ишлаб чиқаради). Қўзғолончилар шунингдек Кучинг, Себути, Лимбанг, Бекену (Шимолий Саравак) шаҳарларини ҳам ишғол қилиб, Куала-Белайт ва Лавас шаҳарларини қамал қилганлар.

Революцион ҳукумат тузилиб, юрист, шайх Азхари бош министр қилиб тайинланди. Янги давлат — Шимолий Калимантан давлати тузилганлиги эълон қилинди.

Қўзғолонга раҳбарлик қилишни Халқ партияси (Партай Ракьят) ўз устига олди. Чет элда чиқадиган «Фар истерн экономик ревью» журнали берган маълумотга қараганда, бу партия аъзоларининг сони 30 минг кишидан иборат.

Қўзғолон раҳбарлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Танга телеграмма юбордилар. Улар «миллий армия билан империалистик кучлар ўртасидаги жиддий ҳарбий ҳаракатларнинг олдини олиш» мақсадида БМТ бу ишга аралашсин, деган илтимос билан мурожаат қилганлар.

Буюк Британия бу масалада кескин чоралар кўрди. Қўзғолон қилган халқдан қўрқиб, даҳшатга тушган мустамлакачи ҳукмдорлар шошилинч равишда Сингапурдан Борнео оролига «ҳаво кўприги» орқали йирик ҳарбий қўшилмалар, шунингдек ҳарбий кемалар юбордилар. Қўзғолонни бостириш мақсадида полиция отрядларидан ташқари, шотланд қироли полкининг солдатлари, Эдуард VII номли полкнинг пиёда аскарлари ҳам ишга солинди. Бруней қирғоқларига ўнга яқин ҳарбий кемалар келтириб қўйилди. Орол устида «Хантер» типидаги реактив қирувчи самолётлар изғиб юрибди.

Ерли полиция, даяклар қабиласининг «калла овчилари» томонидан мадад олган ва яхши қуролланган қўшинлар қўзғолончилар устига ташланди. Қўзғолончилар эса эски милтиқ, пичоқ, бамбукдан ишланган найзалар билан жанг қилдилар. Шиддатли жанглар давомида ҳар иккала томон ҳам кўп қурбон берди.

Одам кучи ва техника жиҳатидан устун бўлган инглиз қўшинлари 13 декабрга келиб шаҳарлардан ва аҳоли яшайдиган кўпгина пунктлардан қўзғолончиларни қувиб чиқаришга эришдилар.

Бироқ, чинакам озодликка интилган мамлакат аҳолиси мустамлакачиларга қарши курашни давом эттирмоқда. Бу адолатли кураш бутун тараққийпарвар инсоният томонидан қизғин қўллаб-қувватланмоқда.

Индонезия армияси ветеранлари ассоциацияси Жакартада баёнот эълон қилди. Унда Борнео оролининг Индонезия қисмида яшовчи индонез армиясининг 33 минг ветерани қўзғолончилар томонида туриб курашиш учун кўнгиллилар қаторига қўшилганлиги айтилган.

Шимолий Борнео ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашга қатъий бел боғлади. Унинг адолатли кураши ғалаба билан якунланиши шубҳасиздир.

А. БЛОК.

ТОШКЕНТ— ХАБАРОВСК

26 январда Тошкент аэропорти йўлларидан «ТУ-104» самолёти осмонга кўтарилди. Бу самолёт етти йилликнинг бешинчи йилида Ўзбекистон пойтахти билан Хабаровск ўлкасида мунтазам равишда пассажир ҳаво йўлини очиб берди. Бу— Тошкентни мамлакатнинг бошқа шаҳарлари билан боғлайдиган ҳаво йўлларидан энг узоғидир. Унинг узунлиги қарийб 6 минг километрни ташкил этади.

Ҳаво лайнери Узоқ Шарқ томон учган вақтда йўлда Новосибирскда ва Иркутскда тўхтаб ўтади. Пассажирлар ана шу узоқ масофали сафарга атиги 11 соат 50 минут вақт сарф қиладилар. Самолётлар Тошкентдан Хабаровскка ҳафтасига икки марта учади. (ЎзТАГ).

ЭСКИ ТАНДИРЛАР ЎРНИДА...

Тошкентдаги 3-нон заводидаги бир группа ихтирочиларнинг меҳнатлари, изланишлари ниҳоят ўз самарасини кўрсатди. Бош механик А. Брувер ва завод директори Х. Солихов ўртоқлар бошчилигидаги авторлар коллективи 200-400 граммли обинон ва патир нон ёпадиган конвейерли механика печини ихтиро қилдилар.

Мана, обинон цехи. Одатдагидек иш процесси. Машина ва транспортёрлар ишлаб турибди. Иккита печда газ ёняпти. Ана шу печларда пешма-пеш нон ёпилиб турилибди. Цехда атиги 2-3 кишигина ишлаяпти холос. Янги цехнинг афзаллиги шундаки, барча процессларни машиналар бажаради: хамир қориш, уни етилтириш ва зувала ясаш ишларигача механизациялаштирилган. Фақат ёйилган зувалаларни плитага ёпишгина ҳозирча қўлда бажарилмоқда.

— Илгари дейди, — завод директори Х. Солихов, — бу цехда ўнга яқин тандир бор эди. Улар кўмир билан қизитиларди. Нон ёпишда эса 86 киши банд эди. Цехни кўмир ҳиди ва тутун коплаб кетарди. Ҳозир ҳаммаси бўлиб 51 киши ишлаяпти. Энг муҳими шундаки, янги печнинг жорий қилиниши туфайли йилига 66 минг сўмдан ортиқ маблағни тежаш имконияти яратилди.

Обинонларни кўпайтириш, таннархини камайтириш имконини берадиган бу янги печларни пойтахтимиз, шунингдек областимизнинг бошқа шаҳар ва районларидаги нон заводларида ҳам ишга туширилса мақсадга мувофиқ бўларди.

М. МАҲМУТОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного и сельского областных Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Секретариат — 34808. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик бўлими —29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат, транспорт ва маҳаллий ахборот бўлимлари —33786. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142.

● ТЕЛЕВИЗОР ● ТЕАТР ● КИНО ● КОНЦЕРТ ● ЭЪЛОН ● ТЕЛЕВИЗОР ● ТЕАТР ● КИНО ● КОНЦЕРТ ● ЭЪЛОН

ЗАНГОРИ ЭКРАНЛАРДА

29 ЯНВАРДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00—Болалар боғчасида тарбияланувчилар концерти, 18.25 — Телевизион янгиликлар, 18.40 — Истиқбол эгалари телевизион журнали.

Рус тилида: 19.35—Сайловдан сайловга (Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар олдидан), 19.55 — Спорт соҳасида янги муваффақиятлар сари, 20.25 — «Ўзбексельмаш» заводида (саноат ходимлари учун), 20.40 — Музика тинглаб..., 21.40 — Фан ва техника киножурнали, 21.50—Сўнгги раунд номли болгар киноповести, 23.00—Сўнгги ахборот (ўзбек ва рус тилларида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — Хосе Марти («Эсдалик кунлар календари» циклидан), 19.30—Максимнинг ёшлиги номли бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 20.05—Сўз—бинокорларга, 20.20—Овқатланиш режими (врач суҳбати), 20.40 — Фарзандлар номли бадиий фильми.

Ёшу гўр — «ВАТАН», «ИСКРА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Уч мушкетёр — «МИР» (эрталаб соат 10, кундуз 12, кеч 5 ва 10 да). «ИСКРА» (кеч 10-20 ва 10-45 минутда). «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб 10, кундуз 12, кеч 8 ва 10 да). «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Ронко ва унинг биродарлари— «МИР» (кундуз соат 2 ва кеч 7 да).

Ўлимга ҳукм қилинган қочди— НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Павлуха — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Сафра — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз соат 2, 4 ва кеч 6 да).

Революция ҳақида ҳикоялар — «ВОСТОК» (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да).

САҲНАЛАРДА

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/I да Риголетто, 30/I да Кулган киши.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/I да Олов (билетлар сотилган).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/I да Зарафшон қизи.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— 30/I да Украина цирки артистлари ва Зинаида Тарасованинг хайрлашув гастроллари.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
2, 6, 10 февралда
ПРЕМЬЕРА
Глиэр ва Содиқов музикаси

ГУЛСАРА

К. Яшин ва М. Муҳамедов либреттоси.
Б. Зейдманнинг музикали таҳририда
3 парда, 5 кўринишли опера.

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Б. Иноятов, постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Муҳамедов, рассом — Ўзбекистон ССР халқ рассоми М. Мусаев, балетмейстер— СССР халқ артисти М. Турғунбоева, хормейстерлар — Л. М. Шамшин ва Д. Қурбонова.

Спектаклда: СССР халқ артистлари Ҳалима Носирова, Саодат Қобилова, Мукаррама Турғунбоева, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Насим Ҳошимов ва солистлар қатнашади.

Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА
29 январда
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
В. Шекспир асари

ЮЛИЙ ЦЕЗАРЬ

3 пардали фожиа.
Уйғун таржимаси.

Марк Брут ролида—СССР халқ артисти Шукур Бурҳонов.

Саҳнага қўювчи режиссёр—Ўзбекистон ССР халқ артисти А. О. Гинзбург, режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ш. Қаюмов, рассомлар—И. Я. Вальденберг ва Д. В. Ушаков, композитор — А. А. Берлин.

Спектакль кеч соат 7 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ОБОДОНЧИЛИК БОШҚАРМАСИНИНГ ҚУРИЛИШ БЎЛИМИГА
монтажчи слесарлар, йўл ишчилари, автомобиль йўлларини қурувчи мастерлар

керак

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 19-февраль кўчаси, 29-уй (5, 12-трамвайнинг «Восток» кинотеатри остановкаси).

ТОШКЕНТ УНИВЕРМАГИ
товар складлари сифатида фойдаланиш учун
БИНО ёки БОСТИРМАЛАРНИ

ИЖАРАГА ОЛАДИ

Мурожаат учун адрес: К. Маркс кўчаси, 35-уй, телефон 2-75-61, 2-51-10.

Барнаул кўчаси, 68-уйда турувчи Шарифа Муротова (Мирбобоева)нинг Собир Раҳимов кўчаси, Зенитний проезд, 101-уйда турувчи Зокир Раҳматуллаевич Муротовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Дарҳон кўчаси, 129-уйда турувчи Шамил Аҳметовнинг Челябинск область, Коркин шаҳар, Чапаев посёлкаси, Шевцов кўчаси 80-уйда турувчи Амина Гилязитдиновна Аҳметова (Гилязитдинова)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 06662. ИНДЕКС 64695 А. —1518.